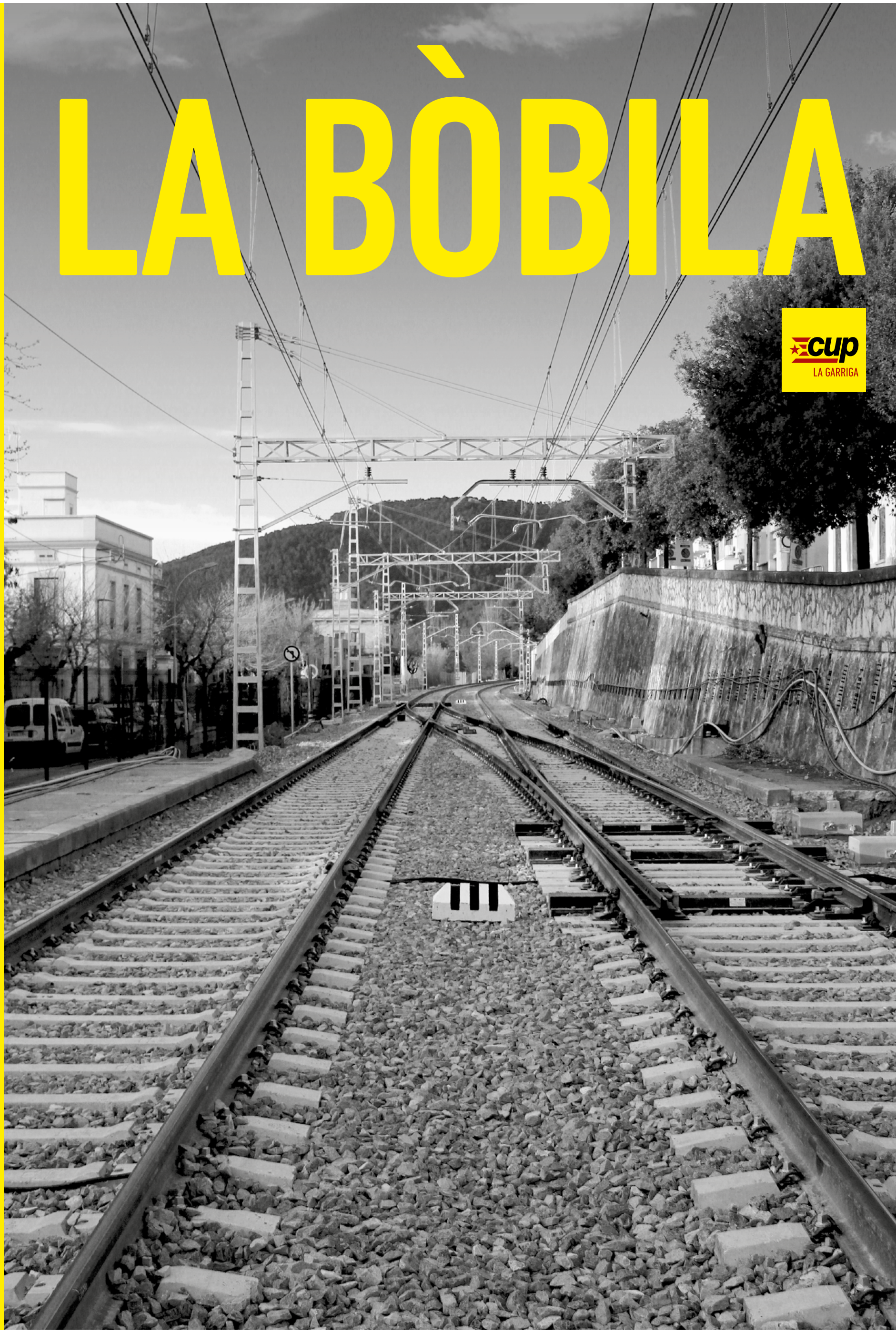

Revista antifeixista, feminista, anticapitalista, independentista, ecologista, antirepressiva i garriguenca – Febrer 2024 Núm. 6

LA BÒBILA

 cup
LA GARRIGA

EDITORIAL

Cal remar en direcció contrària

Ens trobem en un moment en què l'emergència climàtica es fa cada cop més evident, amb una pluja que no vol arribar. On l'emergència social es manifesta dia a dia, amb uns índexs de pobresa que no paren d'augmentar, amb una precarietat laboral a l'alça, amb una crisi d'habitatge palesa i en un sistema que cada dia ens apuja el preu per tenir una vida digna. En un món en guerra, amb milers de vides que es perden al mar buscant una vida millor, i on l'extrema dreta amenaça constantment amb discursos en contra dels drets i llibertats individuals i col·lectius.

Cal remar, doncs, en direcció contrària d'aquest sistema depredador i bastir-nos de recursos per fer front a tots els reptes presents i futurs que es deriven de les crisis actuals. Cal repensar la planificació territorial per fer front al canvi climàtic, ens cal enfortir el transport públic, reforçar la pagesia i ramaderia de proximitat, cuidar l'entorn i ajudar la gent que el cuida, cal repensar pobles i ciutats per fer-los més sostenibles, cal repensar el turisme i cal acabar amb els macroprojectes que només busquen el benefici econòmic per sobre de les nostres vides. Cal un canvi en el nostre sistema econòmic, on l'habitatge digne no sigui un luxe sinó un dret, i cal acabar amb la pobresa que cada vegada més es va estenent entre la classe treballadora i que priva d'una vida en condicions.

Que ens serveixi, doncs, aquesta *Bòbila* per compartir, reflexionar i lluitar, des de tots els àmbits, i que, malgrat tot, broti la vida i teixim comunitat contra els embats d'aquest sistema podrit que ho devora tot sense ressentiment.

Assemblea local de la CUP de la Garriga

CRÈDITS

LA BÒBILA ÉS UNA INICIATIVA DE L'ASSEMBLEA LOCAL DE LA CUP DE LA GARRIGA

Han participat en l'elaboració d'aquest exemplar:

Aina Tella, Ateneu Popular El Safareig, Bartu Mas, Carles Riba, Dani Codina, Francesc Boixader, Jaume Guardis, Jordi Puig, Josep Sabaté, Lali Casas, Marta Folch, Meritxell Verdaguera, Pep Tarradas, Pol Guardis, Roger Prims, Vidal Aragonès.

Correctora: Catalina M. Serra Vidal.

Disseny original: Manuela Porter.

Maquetació: Francesc Boixader.

febrer de 2024

@cuplagarriga

/cuplagarriga

@cup_la_garriga

infocuplagarriga@gmail.com

lagarriga.cup.cat

Revista antiracista, feminista, antipatriarcal, independentista, ecologista, antipropietatisme i antipropietatisme - febrer 2024 Núm. 6

SUMARI

PÀG. 3 RELAT **H₂O**

PÀG. 4 AIGUA **D'on no n'hi ha, no en raja**

PÀG. 6 AIGUA **La gestió pública de l'aigua, la millor opció per a la Garriga**

PÀG. 8 LA GARRIGA **De coherències i projectes. Una lectura de l'escenari polític a la Garriga**

PÀG. 10 LA GARRIGA **Les polítiques d'habitatge a la Garriga, molta feina a fer**

PÀG. 11 LA GARRIGA **Camins escolars a la Garriga**

PÀG. 12 R3 **Vetlem per l'R3**

PÀG. 13 CATALÀ **El vell nou combat**

PÀG. 14 CALENDARI 2024

PÀG. 16 ECOLOGISME **Per una revolució ecològica dels Països Catalans**

PÀG. 18 ENTREVISTA **Montserrat Vinyets**

PÀG. 21 CUP **Procés de Garbí, un nou impuls al projecte de la Unitat Popular**

PÀG. 24 INTERNACIONAL **La via del boicot a Israel**

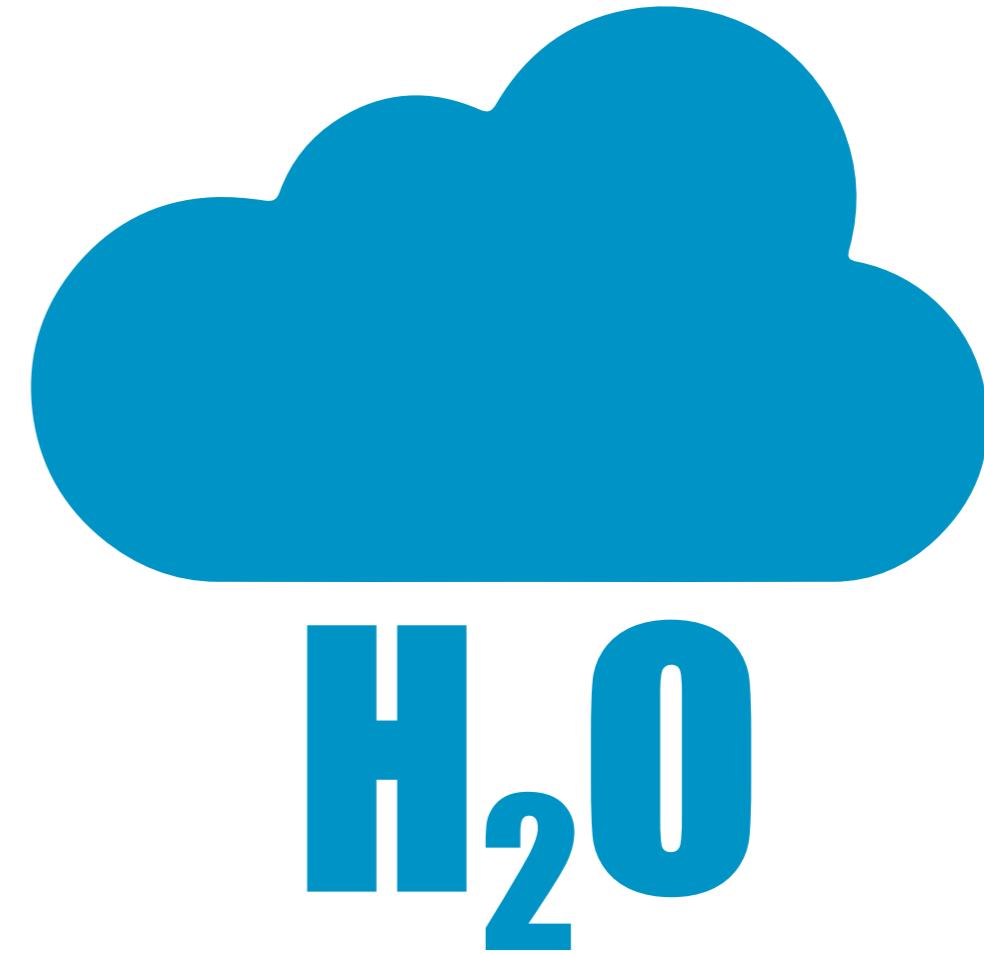
PÀG. 26 CULTURA POPULAR A LA GARRIGA **200 anys del Ball de Gitanes de la Garriga**

PÀG. 28 ENTREVISTA **El Polvorí de Cardedeu**

PÀG. 30 ENTITATS **1 any d'Ateneu El Safareig**

PÀG. 31 MEMS I MOTS ENCREUATS

RELAT

Primavera de l'any 2024.

Fa mesos que gairebé no plou. La sequera s'estén per tot el territori dels Països Catalans. La gent del camp està molt preocupada. Les collites, els animals i els arbres estan patint massa la falta d'aigua.

En els pobles es fan assemblees per veure què s'hi pot fer i mirar d'estalviar el màxim d'aigua possible. La gent té galledes als lavabos, sota les piques, per recollir l'aigua que es malgasta tot esperant que s'escalfi per poder dutxar-se o rentar els plats amb aigua calenta. I així la poden reutilitzar, per regar, rentar els plats, etc. Tota mesura és bona per tal d'estalviar la màxima quantitat d'aigua possible.

Als núvols també hi estan passant coses. Les gotes estan desesperades. Les més adultes fan assemblees per veure què poden fer amb la falta de borrasques. I les més petites estan insuportables. Porten mesos a dins els núvols sense poder saltar-ne i caure cap a la terra. Se'ls grans ja no saben què fer per distreure-les. La imaginació se'ls esgota per moments i el seu cap està a punt d'explotar.

— **Goteta:** *Mare, ja no puc més! Estic avorrida. Hem repetit la classe d'aterratge a la terra no sé quantes vegades i ja no ens queden jocs ni contes nous per jugar i llegir.*

— **Mare gota:** *Em sap greu, filleta, però de moment no hi podem fer gaire cosa més. M'imagino que tu i les teves amigues deuen estar cansades d'esperar. Totes ho estem. Ja hem demanat ajuda als anticiclons perquè fugin i marxin lluny i així les borrasques es podran formar i produir tempestes perquè puguem ser alliberades i caure cap a la terra.*

Però sembla que no els fan gaire cas...

Els trons i els llampecs també fa massa temps que estan a l'atur. L'avorriment també els aclapara. Han provat de tot per convèncer les forces de l'univers que provoquin el xoc de núvols i així fer néixer alguna tempesta. Però sembla que no han tingut més sort que les gotes.

Les gotes petites, cansades d'esperar el xoc de núvols, van decidir passar a l'acció, mentre les adultes es perdien entre assemblea i assemblea. Elles van començar a formar escamots i a fer una crida per tot arreu on hi havia gotes més joves, per començar a preparar **La revolució de les gotes**. Es van posar a fer pancartes i instruments per fer un bon soroll i que totes les forces de l'univers sentissin el seu clam. Des de ben petites se les ensenyava a ser unes gotes amb esperit de servei. Totes sabien que la seva missió era arribar algun dia a la terra per regar els boscos, els camps i omplir oceans, rius i pantans, però feia massa dies, mesos, que no podien complir amb la seva comesa.

“Demà a la tarda manifestació per reclamar el nostre dret de poder caure a la terra”, cridaven. I així ho van fer, cada dia, cap allà a les cinc de la tarda, després de les classes, es reunien i començaven la manifestació que anava de núvol a núvol per reclamar a les forces de l'univers que fessin aparèixer d'una vegada per totes les preuades borrasques.

Mentre això passava al cel, a la terra la gent estava desesperada esperant la pluja que no arribava mai. Fins que un dia de primavera, al cel, hi van començar a aparèixer uns núvols d'aquells grisos, castells immensos de color gris i negre que van començar a ajuntar-se i de sobte es van començar a veure els primers llampecs i a sentir els primers trons eixordadors. Van caure les primeres gotes de pluja. Tota la gent que treballava a les fàbriques, als comerços o a les seves cases van parar el que estaven fent i van sortir al carrer per poder remullar-se, ara sí, per primera vegada amb molts mesos, amb aigua fresca de pluja. Les gotes, contentes, arribaven a la terra. Per fi van aconseguir que les forces de l'univers el fessin cas. Sembla que les manis que van organitzar les gotes més joves van funcionar i les borrasques van escampar-se per tot el territori. La pagesia va començar a respirar, aquella aigua era un regal.

Veure regalimar aigua dels vidres, de les plantes; veure la quitxalla xipollejant amb l'aigua, els ocells bevent dels tolls, era una alegria immensa per a tota la població. Per fi plovia i la terra seca de mesos començava a agafar un altre color, a humitejar-se. L'olor d'humitat s'escampava i les collites que començaven a treure el cap, els arbres, les plantes i els animals, gaudien per fi, de la pluja. Als pobles, la gent, escarmentada de tanta sequera, va començar a reclamar als ajuntaments que l'aigua era un dret i que es deixés de privatitzar. Volien que l'aigua es municipalitzés.

Sí a l'aigua pública, **no** a la privada!

I de mica en mica, com ja s'havia demostrat a molts municipis, l'aigua es va començar a municipalitzar i així es va començar a notar a les butxaques de la gent i dels ajuntaments.

L'aigua és de tothom i per a tothom! És un dret. Que no ens la privatitzin!

Dani Codina
Actor
@justdanione

Les gotes petites, cansades d'esperar el xoc de núvols, van decidir passar a l'acció

D'ON NO N'HI HA, NO EN RAJA.

Poca aigua per a tant negoci

Vivim una de les pitjors sequeres meteorològiques de les darreres dècades, que es retroalimenta amb l'emergència climàtica, i una crisi d'escassetat i saqueig d'aigua, en què els negocis d'uns quants passen per davant de tot.

Però aquesta situació que —en el diagnòstic— tothom valora com a molt greu, no ha servit per a replantejar-nos la maquinària de produir més, consumir més, construir més i créixer més, de la qual som hostatges.

Patim un model econòmic i social salvatge, que funciona al marge de la realitat física del territori i del planeta, també al marge de les persones. Malgrat tenir les reserves d'aigua a menys del 16 %, com ha canviat la nostra vida els darrers mesos? Si no sou pagesos, gens —més enllà de la dèria que tenim alguns de recollir i reaprofitar tota l'aigua possible a la dutxa i la cuina de casa. Al supermercat podem comprar tots els alvocats i maduixes que vulguem (tan se val d'on vinguin). Durant el 2023 Catalunya va rebre 16,9 milions de turistes, un 21 % més que el 2022, i encara en volem més, un 25 % més per al 2039. La cabana porcina (8 milions de porcs) que es cria i engrèixa anualment en granges catalanes va seguir creixent. També van créixer les exportacions en productes agroalimentaris. Fins i tot ha crescut l'explotació i l'exportació d'aigua envasada del Montseny. I els grans projectes, com el Hard Rock o la Copa Amèrica de Barcelona, sembla que també viuen aliens a l'esgotament de les reserves hidríques.

L'amenaça principal d'aquesta situació és, precisament, que seguim fent com si no passés res i les solucions que es busquen passen, essencialment, per produir més aigua. Donem l'esquena a una realitat cada vegada més dura i palpable, el canvi climàtic no només està fent augmentar les temperatures, les pluges també se'n veuran afectades i seran més escasses, entre un 10 i un 40 % menys, per no parlar del perill de desertificació que la comunitat científica preveu per a algunes zones de la Mediterrània.

Vivim en una mena de trumpisme il·lustrat, en el qual els principals sectors polítics i econòmics tenen molt clar el discurs sobre la sostenibilitat i el canvi climàtic però no permetran cap canvi que posi en joc els seus interessos.

L'aigua no és només un bé escàs, per sobre de tot és essencial per a la vida de les persones i dels ecosistemes i els propers anys veurem com creixen els conflictes i les guerres pel control de rius i aqüífers, com ja passa al Kurdistan o Palestina. També al nostre entorn més proper ja podem veure aquest conflicte entre els diferents interessos i necessitats que conviuen en calma tensa, entre veïnes i turistes o entre indústria agroalimentària i pagesia. De manera que encara pren més importància la reivindicació de l'aigua com a dret humà i la necessitat que la seua gestió sigui pública i democràtica. No debades, a Catalunya un 78 % de la població s'abasteix d'aigua a través d'empreses privades a causa de la política que històricament han tingut molts ajuntaments. AGBAR és qui controla pràcticament la gestió privada de l'aigua i ha guanyat un gran poder, econòmic i polític, fins a convertir-se en un dels principals lobbys de pressió a l'hora de condicionar la política hidràulica. Tal com hem vist les darreres setmanes a través de diaris com La Vanguardia, col·legis professionals o alguns sectors polítics, que defensen sense vergonya la necessitat d'aconseguir més aigua a qualsevol preu, per tal que el seu model d'àrea metropolitana de Barcelona no s'aturi i segueixi creixent en turistes, al mateix temps que expulsa veïnes i veïns.

En la gestió d'aquesta sequera hem vist com no es posaven en qüestió els grans consums, fins i tot hem pogut constatar el poc control que hi ha i l'opacitat amb la gestió de les seues dades. En canvi, la pressió sobre els rius no ha parat de créixer, fins al

punt que per als rius Ter, Muga i Llobregat se'ls ha aprovat una reducció de prop del 90 % del cabal considerat ecològic.

Com és habitual en aquestes situacions, un dels projectes que més ressona entre sectors econòmics influents és el trasvasament de l'Ebre, aquest cop a través de la interconnexió de les xarxes del Consorci d'Aigües Ter-Llobregat (ATLL) —trasvasament del Ter a l'àrea metropolitana de Barcelona— i el Consorci d'Aigües de Tarragona (CAT) —trasvasament de l'Ebre a Tarragona. Aquest projecte no és nou, ja formava part de les obres del PHN de l'any 2000 i va tornar a estar sobre la taula l'any 2008, i permetria de forma relativament senzilla fer el trasvasament sense la necessitat de fer una obra nova amb canonades des de les Terres de l'Ebre fins a Barcelona.

La novetat en aquesta ocasió és que la connexió entre el CAT i ATLL es vol fer a través de la dessaladora del Foix (Cunit-Cubelles), actualment en fase de projecte. Aquesta obra podria funcionar com a cavall de Troia i previsiblement serà l'estratègia principal per fer passar un projecte que històricament ha tingut l'oposició d'una part important de l'arc parlamentari, així com del moviment ecologista i la Plataforma en Defensa de l'Ebre.

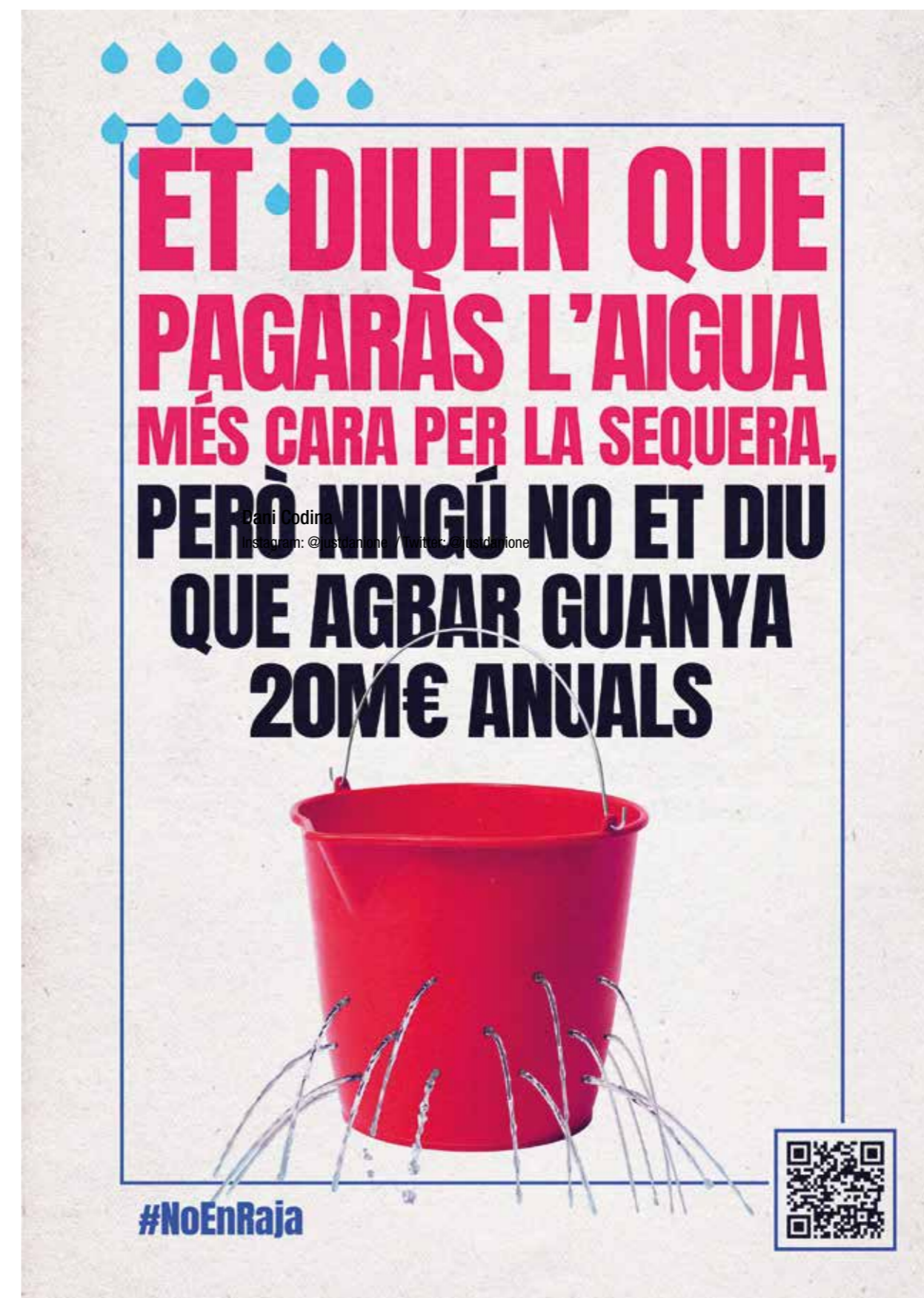
Des de les Terres de l'Ebre ja s'ha iniciat una campanya de mocions als ajuntaments del territori per posicionar-se contra la interconnexió de les xarxes del CAT i ATLL a través d'aquesta dessaladora; s'ha exigit, entre altres qüestions, que se'n canviï la ubicació i se situï prop del lloc on s'ha de consumir aquesta aigua.

Tant la dessaladora com la interconnexió de xarxes no es preveu que siguin operatives a mitjà o curt termini, de manera que es constata que la sequera és bàsicament un pretext per a dur a terme una obra estructural que en altres condicions seria absolutament impopular i generaria una important mobilització, com hem vist els darrers anys.

De fet, el trasvasament de l'Ebre a Barcelona, independentment dels discursos de solidaritat (sic) que alguns empresaris i polítics han començat a difondre, té com a objectiu assegurar la disponibilitat d'aigua barata per al desenvolupament del Pla director urbanístic metropolità (PDUM), en el qual es preveuen 217.000 habitatges nous a l'àrea metropolitana. Les properes setmanes, alerta amb la doctrina del xoc.

En aquest context pren molta importància la xarxa forjada al voltant de la Cimera Social de l'Aigua, que agrupa organitzacions socials, veïnals i ecologistes, i que ha impulsat la campanya D'on no n'hi ha, no en raja. Des d'aquesta campanya s'ha bastit un discurs coherent i divers, amb actors d'arreu

Patim un model econòmic i social salvatge, que funciona al marge de la realitat física del territori i del planeta, també al marge de les persones

AGBAR és qui controla pràcticament la gestió privada de l'aigua i ha guanyat un gran poder, econòmic i polític

del territori, que denuncia la mala gestió per part del Govern i ajuntaments, així com els interessos econòmics amb l'aigua.

Els propers mesos seran clau per definir les polítiques de gestió de l'aigua al nostre país i en aquest debat tothom està prenent les seues posicions. Serà imprescindible influir en el debat polític sobre la sequera i sensibilitzar la ciutadania sobre la situació d'escassetat. Posar sobre la taula quanta aigua tenim i per a què volem utilitzar-la. Tornar a reivindicar la importància de tenir rius i aqüífers en bon estat, per a la biodiversitat, la salut i la vida. Haurem de seguir denunciant els efectes d'un model agrícola i ramader intensiu i industrialitzat que és la principal causa de la contaminació del 57 % de les aigües subterrànies. Caldrà insistir en el paper que tenen els ajuntaments en la gestió de l'aigua: són responsables del consum a nivell urbà, del manteniment de les xarxes, de la reparació de les fuites, de controlar les dades de consum, de posar fre als grans consumidors o de fer el Pla municipal per sequera (a dia d'avui només un 25 % dels que hi estan obligats l'han fet).

Que l'aigua no era il·limitada, ja ho sabíem. Ara ho tenim davant, caldrà veure si som capaços d'avançar cap a un model que preservi la vida o si seguim en aquesta maquinària de creixement, que no tindrà mai prou aigua i territori.

D'on no n'hi ha, no en raja.

Josep Sabaté

Membre de la Plataforma en Defensa de l'Ebre i de la campanya D'on no n'hi ha, no en raja.

LA GESTIÓ PÚBLICA DE L'AIGUA

LA MILLOR OPCIÓ PER A LA GARRIGA

El servei d'abastament d'aigua és un servei de competència municipal, que gestiona el mateix ajuntament o bé mitjançant delegació a un altre organisme o empresa. La gestió és directa quan el servei el presta el mateix ens local o bé un organisme o entitat amb capital social íntegrament públic; i és una gestió indirecta quan aquest servei es delega en una empresa privada mitjançant concessions o contractes.

La gestió directa es caracteritza per la transparència i la publicació anual dels comptes. També, és possible una participació ciutadana en les decisions estratègiques sobre el cicle integral de l'aigua. Els recursos s'inverteixen a la xarxa de distribució i a la millora de la qualitat de l'aigua. La gestió indirecta es caracteritza per l'opacitat i la falta de control públic efectiu, a més d'un desconeixement en detall dels costos de les actuacions realitzades a la xarxa de distribució i en la millora de la qualitat de l'aigua i els rendiments de la xarxa.

La gestió directa de l'aigua permet la reinversió dels beneficis en la millora de les instal·lacions del sistema d'aigua, la seva modernització, una reducció de les tarifes i la preservació del medi ambient. També permet prioritzar les inversions a la xarxa, vital en el context de sequera i emergència climàtica en el qual ens trobem, per tal de reduir fugues de la xarxa i substituir trams de canonades de materials obsolets, així com modernitzar, sectoritzar la xarxa i digitalitzar-la per fer més eficient el servei i el control dels usos de l'aigua.

A la Garriga, el percentatge de pèrdues en la distribució domèstica és similar a la mitjana de Catalunya, un 25 %, això és un 1 litre de cada 4 es perden en fugues. Aigua que suposa una despesa que acabem pagant i que comptabilitza com a aigua subministrada i, en canvi, no és una aigua consumida realment. Amb el context de sequera i canvi climàtic és vital reduir l'aigua perduda.

En el Pla director d'abastament d'aigua potable per a l'Ajuntament de la Garriga, realitzat al maig de 2020, es recull que el rendiment de la xarxa d'abastament de la Garriga se situa a l'entorn del 71 %. Aquest és un valor baix que és associat generalment a xarxes obsoletes o en mal estat de conservació a dia d'avui.

Les empreses privades, en qui l'Ajuntament delega la gestió, prioritzen l'obtenció de més beneficis, minimitzant les despeses destinades a mantenir un bon estat de la xarxa d'abastament. Ara paguem les conseqüències de tants anys de gestió privatitzada, ja que bona part de les canonades que formen la nostra xarxa han superat la seva vida útil, fet que provoca força avaries, fugues i un rendiment baix de la xarxa.

Pel que fa a les tarifes, les dades aportades per l'Observatori del preu de l'aigua a Catalunya 2022 de l'Agència Catalana de l'Aigua arriben a la conclusió que la gestió privada de l'aigua té un cost un 22 % més elevat en comparació amb la gestió pública.

A la Garriga la tarifa ja és de les més cares del Vallès Oriental, i encara més si la comparem amb la d'altres municipis de la comarca que tenen una gestió directa del subministrament (com Montornès del Vallès, amb una població similar a la de la Garriga). Una gestió pública podria abaratir-ne els costos.

Què ha passat a la Garriga amb la gestió de l'aigua?

Us presentem un resum de com ha afrontat l'Ajuntament la tasca d'estudiar i proposar el que ha de ser el futur sistema de gestió de l'aigua en els darrers anys.

El maig del 2022 es va aprovar una segona pròrroga de 18 mesos de la concessió amb AGBAR per tal de poder estudiar quin era el model més eficient per al servei públic d'abastament d'aigua potable a la Garriga.

Per unanimitat de tots els partits del plenari de la Garriga, el mes de juny de 2022 es va aprovar la creació de la comissió d'estudi per a la implementació d'un model de gestió del servei d'abastament d'aigua.

Aquí ja vàrem advertir des de la CUP que anàvem tard, que aquesta comissió s'hauria d'haver creat abans de la finalització de la concessió (desembre 2020).

Des de la creació de la Comissió no es va avançar en cap presa de decisions, amb només dues reunions i sense presentar cap opció clara des del govern. I estava clar que amb unes eleccions al 2023 no estaven pensant en l'aigua, com ja ho vàrem dir en el seu moment, i que l'estratègia seria dilatar el

procés per acabar tornant a licitar o passar la patata calenta al següent govern municipal. I això és ben bé el que ha passat.

Amb el canvi de govern municipal tot ha anat a pitjor, la Comissió de l'Aigua ha desaparegut i s'ha sortit de l'AMAP (Associació de Municipis i Entitats per l'Aigua Pública) amb l'excusa de retallar despeses. Queda clar que la intenció del govern no és altra que continuar amb una gestió indirecta del servei d'abastament d'aigua.

En el ple de desembre, abans que finalitzés la pròrroga, es va obligar AGBAR a la prestació forçosa del servei durant 18 mesos més, fins al 20 de juny de l'any 2025, data estimada per a l'adjudicació del nou contracte del servei.

En aquest mateix ple es va aprovar l'actualització de les tarifes del servei d'aigua que s'incrementen de mitjana un 13,2 %, a causa de la important dependència que es té d'Aigües Ter-Llobregat per a l'abastament d'aigua al nostre municipi. Un augment de tarifes presentat per AGBAR, que declara més de 400 milions d'euros de beneficis.

La CUP va presentar una moció per promoure una consulta popular des de l'Ajuntament sobre el model de gestió d'abastament de l'aigua, habilitant un període de campanya pública en el qual se celebrassin debats i actes públics per compartir els arguments de les diferents opcions respecte del model de gestió del servei d'abastament de l'aigua i que la ciutadania pogués decidir.

La moció no va tirar endavant, ja que el govern (Junts i PSC) hi va votar en contra i ERC i 100 % s'hi varen abstenir, deixant clar que aquesta decisió no

havia d'estar en mans de les veïnes i els veïns de la Garriga. Els fa por que la població pugui decidir democràticament sobre la gestió de l'aigua, un bé universal i essencial per a la vida.

Des de la CUP seguirem lluitant per una gestió pública de l'aigua, que és democràtica, participativa i transparent, que permet reduir les tarifes i reinvertir els beneficis en la millora de la xarxa i dels subministraments, suposant un estalvi econòmic i un estalvi d'aigua, un recurs indispensable per a la vida.

Lali Casas
Biòloga. Militant de la CUP de la Garriga
Francesc Boixader
Regidor de la CUP a l'Ajuntament de la Garriga
@fboixader

AIGUA PRIVATITZADA

El servei és un 22% més car per al consumidor

Els beneficis que es generen van a parar a multinacionals

Gestió opaca

Barcelona, amb el servei gestionat per Aigües de Barcelona, és la capital de l'estat amb el preu de l'aigua més car.

A la Garriga, el percentatge de pèrdues en la distribució domèstica és d'un 25 %, això és un 1 litre de cada 4 es perden en fugues

Mataró o El Prat de Llobregat, amb el servei 100% públic, són les poblacions catalanes amb índex més baixos de fuites

AIGUA PÚBLICA

Les poblacions amb gestió pública són els que tenen menys fuites

Els beneficis es poden reinvertir a la xarxa

Control públic del servei

DE COHERÈNCIES I PROJECTES

Una lectura de l'escenari polític a la Garriga

L'escenari sortint de les eleccions municipals del maig passat no és vist de forma positiva a ulls de l'assemblea de la CUP de la Garriga.

Si bé és cert que en l'inici de l'anterior mandat veïem un bri d'esperança de canvi, també ho és que ERC, amb el paper galdós que va executar, va escollir el pitjor dels escenaris que s'obrien. Això fa que amb la victòria aclaparadora de l'espai post-convergent tampoc no ens hàgim de posar les mans al cap; sabem que la victòria és cara i que la gent, davant de la còpia, acaba escollint l'original.

Tanmateix, si mirem quina és la posició de la CUP a la Garriga podem dir d'entrada que el nostre projecte s'ha consolidat. Els resultats que hem obtingut en tots els comicis en els quals ens hem presentat (autonòmics, municipals o espanyols) avalen aquesta consolidació, amb l'obtenció sempre d'entre un 10% i un 12% del total dels vots emesos. Tot i això, no podem obviar dos episodis electorals (les autonòmiques del 2017 i les espanyoles del passat juliol) en les quals la CUP a la Garriga va obtenir uns resultats dolents. A més, afegirem que en les darreres municipals no vam créixer, sinó que fins i tot vam perdre un petit percentatge de vot.

És per això que lluny de caure en l'autocomplaença ens hem decidit a posar fil a l'agulla i llegir, segons el nostre criteri, quin és l'escenari municipal actual. Cal veure com aquest està lligat a la dinàmica de desmobilització global i entendre quin hauria de ser el paper de la CUP a la Garriga, tant en clau local com nacional.

Segurament les eleccions municipals a la Garriga van reproduir alguns tics i patrons de dinàmiques d'àmbit nacional. Un d'ells, el que en podríem dir "El retorn dels grans alcaldes i alcaldesses convergents", a l'estil del plantejament de Trias a Barcelona. La fórmula escollida: populisme i demagògia de dretes. El mantra clàssic de sempre en un moment de desafecció generalitzada en el qual el Procés sembla que ha mort —o més aviat l'han matat. Allò d'assenyalar amb una mà els carrers bruts i la inseguretat, o la llibertat de poder anar amb cotxe fins i tot a comprar el pa a la cantonada del costat de casa, mentre amb l'altra mà es guardava l'estelada en un calaix. Ara no toca! Les eleccions municipals

es van produir en un moment en què per algunes forces no era convenient atiar el conflicte nacional i la confrontació amb l'Estat espanyol.

A la Garriga hi va passar quelcom similar. Populisme sobre el porta a porta i ocultació deliberada del Procés. Hi insistim: no podem arraconar la necessitat de referir-nos tant com calgui a la vinculació del procés d'alliberament nacional des dels municipis amb les necessitats socials de la majoria de la població. Només per la relació colonial entre les administracions estatals i autonòmiques i la manca de recursos del món local, ja es justifica per si sol. No cal ser gaire més independentista que això...

Per cert, ja que ha sortit el porta a porta és curiós que Junts per la Garriga adoptés la posició més bel·ligerant amb aquest sistema. No està de més recordar que és des del govern de Junts d'ara fa dos mandats que se'n va començar a fer el disseny. A més, quan era el moment de votar sobre l'actual licitació, Junts es va posicionar a favor de l'externalització del servei, exactament com el vam conèixer en el moment inicial de la seva implementació. No és pas gratuït recordar que va ser la CUP l'únic grup que es va posicionar en contra de l'externalització d'aquest servei, alertant que això podia comportar riscos si ens lligàvem de mans i peus a un gran contracte com passa actualment. És obvi que un servei que afecta tant la nostra quotidianitat necessita

certa flexibilitat per adaptar-se a la realitat local en l'inici de la seva implementació. Ara mateix hi ha poc marge sense que això afecti substancialment el pressupost municipal: tenim un contracte la modificació del qual ens surt caríssima. Per a nosaltres l'opció lògica era la gestió directa; ara ja hi fem tard i l'alternativa és posar pedaços al mateix sistema i fer equilibris financers.

Dèiem que durant la campanya no van poder pas faltar mites i tòpics del catàleg clàssic de la dreta, per exemple el "dels carrers estan bruts". Molt bé, d'acord, doncs entomem-ho i analitzem la finalització del contracte del servei de neteja viària. Per què ningú, tret de la CUP, va posar sobre la taula un contracte que acaba durant el present mandat i que, amb la gestió directa del mateix servei, ens suposaria un estalvi d'uns 69.000 € anuals?

Encara més coses: qui hauria dit, en l'escenari previ a les eleccions, que els camps de la coherència nacional ens oferirien un pacte de govern sociovergent? La sorpresa, ben mirat, és molt relativa i, de fet, és una situació força tradicional que aplega dos partits —Junts i PSC— que han viscut i viuen

per mantenir-se al poder. Són els que s'han repartit el pastís els darrers quaranta anys a les institucions d'aquest tros de país: ajuntaments, diputacions... allà on calgui. Tant li fa que en altres escenaris s'escaïngui un conflicte irresoluble entre projectes antagonics.

Justament, un dels dos protagonistes, el PSC, semblava ser un dels grans perdedors de les eleccions a la Garriga. Era la candidatura que aspirava a concentrar el vot espanyolista, havent absorbit l'espai de Cs i fent malabarismes estranys amb candidatures fictícies com el "moviment impuls". Malgrat tot, això no ha impedit que hagin sabut aprofitar l'única opció per mantenir viu el projecte: agafar la cadira que els ha ofert Junts. Algú s'imagina un pacte entre Cs i la CUP? Us imagineu l'escarni públic? Potser és que a l'hora de la veritat només s'exigeix ser coherent a uns i amb d'altres s'és més indulgent.

L'altre gran cataclisme polític el va patir ERC, que va passar de sis regidores a dues. Segurament hi van contribuir diversos factors començant pel paper galdós del passat mandat amb ERC al capdavant del govern (agreujat pel context desfavorable conseqüència de la pandèmia). Però cal assenyalar també el paper, en general, dubitatiu fruit d'una proposta d'ampli espectre que ha diluït el perfil polític en benefici de la base electoral. Tot plegat, i veient el paper d'ERC actualment a l'oposició, denota que el partit

no té un projecte polític clar a la Garriga. També s'ha d'analitzar el paper de 100% la Garriga. Si abans parlàvem de populisme i demagògia, en aquest cas és clar: globus, inflables, plafons electorals gegants dignes d'un anunci de pasta de dents i molta activitat en campanya electoral, però res més que això. Si analitzem el paper d'aquesta força després de les eleccions podem veure que no és més que una operació estètica pensada des d'una manera molt menys innovadora del que es pretenia o del que ens venien: ocupa tres cadires a l'Ajuntament, sí, però ara mateix és preocupant veure com aquest no exerceix el paper que li correspon com a principal força de l'oposició. Quina opinió té aquest grup sobre penjar l'estelada al balcó de l'Ajuntament o sobre la gestió de l'aigua? Com es posiciona aquest grup sobre el genocidi a Palestina? Són alguns temes que han aparegut en els plenis municipals i de les

abstencions sonades d'aquest grup i de les seves intervencions no n'hem pas tret l'aigua clara. Una cosa és parlar de superar els partits polítics tradicionals i una altra és no tenir agenda política pròpia perquè no es té projecte més enllà d'ocupar una cadira i cobrar un sou.

Tot plegat no deixa de ser un fenomen que s'ha replicat també en l'àmbit nacional. En un moment de desmobilització evident i de desafecció política, s'han generat les condicions perquè plataformes d'abast local amb poc projecte i altes dosis de demagògia (i sovint també de xenofòbia i classisme) obtinguin representació als plens municipals. Per a nosaltres pesa més poder executar un mínim del nostre programa polític i la coherència d'un govern de coalició que no pas ocupar una cadira perquè sí.

Amb tot això el paper de la CUP hauria de ser clar: erigir-se com única opció amb un projecte clar capaç de plantejar una alternativa a propostes de dretes o que no saben cap on miren. Tot i que és cert que hem demostrat consolidació (el nostre projecte compleix aquest any 17 anys) i és el tercer mandat en el qual repetim representació amb dues regidores, també ho és que el nostre projecte no ha aconseguit, fins ara, trencar el sostre d'aquest 10-12% de suport electoral a les eleccions municipals. També és cert que la voluntat de mantenir la coherència ha sigut un pilar important del nostre projecte i ens ha marcat l'agenda política, fins i tot fent l'efecte que això ens situava al marge de determinats conflictes. Encara més, sovint el nostre projecte és percebut com a allunyat de la realitat, i que fa servir un llenguatge estrany. Naturalment, tot això cal esmenar-ho: ens cal més gent per dur a terme un projecte compartit basat en la millora de les condicions de vida de la gent de la Garriga, sense perdre de vista que això implica mirar més enllà del nostre poble, perquè el conflicte nacional, i determinats condicionants internacionals, fan que la gent de la Garriga no pugui viure millor del que ho fa ara. Cal reflexionar sobre el projecte de la CUP posant com a objectiu la victòria i la contribució des del nostre poble a uns Països Catalans independents, feministes, socialment justos i ecològicament viables i habitables.

Pep Tarradas i Dulcet
Músic i militant de la CUP de la Garriga
@peptarradas

Durant la campanya no van poder pas faltar mites i tòpics del catàleg clàssic de la dreta, per exemple el "dels carrers estan bruts"

Les eleccions municipals es van produir en un moment en què per algunes forces no era convenient atiar el conflicte nacional

LES POLÍTIQUES D'HABITATGE A LA GARRIGA, MOLTA FEINA A FER

Que la situació de l'accés a l'habitatge és dramàtica no és cap novetat. Les dades en la matèria són cada vegada més alarmants i la resposta de l'administració és insuficient.

Afirmacions que podríem repetir gairebé com a mantra des d'almenys el 2014, any des del qual els preus dels lloguers s'han disparat, arreu dels Països Catalans. Darrerament, la tendència s'ha accentuat. El 2023 la mitjana de lloguers a Catalunya ha augmentat un 5,3 %, un 8,2 % a l'àrea metropolitana i gairebé un 10 % a Barcelona ciutat. Això, traduït en dades concretes extretes de l'INCASÒL, fa encara més mal: la mitjana del lloguer a Barcelona és de 1.171 € i a l'àrea metropolitana ha pujat fins als 875 €. Alhora la mitjana catalana és de 848 €.

La situació al nostre poble no és pas menys alarmant. L'evolució dels lloguers a la Garriga està en alça constant (ha passat de 76 € el metre quadrat de lloguer del 2018 a 9,4 € el 2020, segons dades extretes dels portals immobiliaris). La Garriga ha experimentat un augment de la demanda d'habitatge de lloguer, de lloguer social i d'emergència, i consta en l'àrea de forta demanda acreditada gràcies a una moció de la CUP aprovada el 2021. Aquest fet hauria de permetre tirar endavant la llei catalana de regu-

A la Garriga els contractes de lloguer han augmentat un 75 % entre el 2009 i el 2019 i actualment se situen a 787,24 € de mitjana

lació dels lloguers, llàstima que el govern municipal adopti el marc espanyol que és molt menys ambiciós. A la Garriga els contractes de lloguer han augmentat un 75 % entre el 2009 i el 2019 i actualment se situen a 787,24 € de mitjana. A més cal fer referència a les dades presentades per la Diputació de Barcelona: l'esforç econòmic del lloguer per les famílies supera el llindar del 30 %, i se situa gairebé al 40 % i, a més, s'identifiquen necessitats d'habitatge relacionades amb col·lectius vulnerables (joves i llars amb persones majors de 65 anys).

La diagnòsi sembla clara, les dinàmiques naturals del capitalisme (o almenys de no regular un bé essencial com ho és l'habitatge) generen aquesta situació de desigualtat. Fet que s'agreuja si les polítiques de planificació territorial no busquen una planificació territorialment equilibrada a escala de país. A la Garriga, igual que a l'àrea metropolitana, pot ser que tinguem el deure de rebre les persones expulsades per les dinàmiques del capitalisme salvatge i la turistificació de Barcelona. Però és evident

que si no hi ha una planificació equilibrada i els municipis no tenim les eines necessàries per fer front a l'exòde de la ciutat, el municipi canvia a marxes forçades i els preus dels lloguers es desapareixen.

És obvi que les eines municipals en matèria d'habitatge són insuficients, però també és cert que manca voluntat política per afrontar la problemàtica de l'habitatge. Venim d'anys d'inèrcies absurdes dels governs municipals respectius: no ampliar l'habitatge públic en període de creixement, créixer segons demandes de qui especula amb l'habitatge i el territori, desenvolupar un model de creixement urbanístic caduc de cases unifamiliars i urbanitzacions sense serveis públics, etc.

Revertir aquesta situació de la nit al dia no és pas fàcil. Però cal assenyalar qui té la responsabilitat d'aquesta manca de planificació. No té sentit ara penjar-se les medalletes d'haver aconseguit les engrunes d'un bloc a la plaça de la Pau. És obvi que cap govern municipal de la Garriga ha tingut com a prioritat real l'ampliació de l'habitatge públic i estrènyer al màxim les poques eines que tenim en l'àmbit municipal, ara en paguem les conseqüències.

Des de la CUP de la Garriga seguim defensant la necessitat de polítiques actives en matèria d'habitatge. Però també des d'una lògica que superi el municipalisme.

Al mandat anterior vam presentar una moció per a l'elaboració i aprovació de l'ordenança municipal reguladora sobre la verificació d'habitatges buits. Aquesta moció va ser aprovada i es va redactar l'ordenança a la comissió pertinent. Tot i això, va finalitzar el mandat i el procés per poder executar-la no estava enllestit. En aquest mandat seguirem lluitant per enllestir-lo. La intenció d'aquesta ordenança és procurar la identificació dels habitatges buits i mobilitzar-los mitjançant la intervenció de l'Ajuntament.

Tanmateix, sembla que des de l'equip de govern no ens ho posaran fàcil. Ja s'han fet modificacions d'aquesta ordenança, malgrat que la feina de redacció ja es va fer el 2021, i d'aquesta manera s'ha emmarcat a la llei espanyola, cosa que empitjora les condicions per aconseguir aquest moviment d'habitatges buits, tan necessari per al nostre municipi, i adopta un marc normatiu menys favorable a mobilitzar-los.

Des dels ajuntaments tenim eines per aportar el nostre granet de sorra en la lluita per l'habitatge digne. Cal exprèmer al màxim les poques eines que

És obvi que les eines municipals en matèria d'habitatge són insuficients, però també és cert que manca voluntat política per afrontar la problemàtica de l'habitatge

tenim. Davant el relat fals que la solució a l'augment dels preus és la construcció desmesurada, i més al nostre poble on cal respectar l'entorn natural, la nostra proposta busca recuperar tots els habitatges buits per a l'ús residencial i la lluita contra qui acapara els habitatges per treure'n un rèdit econòmic. Les dades sobre habitatges desocupats publicades per l'INE ens donen xifres clares a la Garriga que ens haurien de fer reflexionar. Del total de 7.138 habitatges del municipi, 244 estan buits, 106 tenen poc ús i 339 tenen un ús esporàdic. Hauríem de reflexionar sobre aquestes dades i més tenint en compte el context esmentat i la manca d'habitatge públic al poble.

Potenciar l'adquisició d'habitatge públic, aprovar d'una vegada els plans d'inspecció dels pisos buits, potenciar la borsa de mediació en lloguer, tenir com a referència la llei catalana de regulació dels lloguers... són algunes de les prioritats que qualsevol govern municipal de la Garriga hauria de tenir en la seva agenda política.

Marta Folch
regidora de la CUP a l'Ajuntament de la Garriga
@martafolchco

Pep Tarradas i Dulcet
militant de la CUP de la Garriga
@PepTarradas

CAMINS ESCOLARS A LA GARRIGA

Que esdevinguin una realitat al més aviat possible

Hi ha un ampli consens que fer el trajecte a l'escola a peu o en bicicleta és la millor manera per als infants de començar el dia.

En el trajecte cap a l'escola es recomana deixar el cotxe aparcad. I és que si l'escola està prou a prop de casa, és molt més beneficiós que facin el camí a peu o fins i tot en bici perquè faran més exercici i tindran un moment de conversa i aprenentatge ja abans d'arribar a l'escola.

Malgrat que a la Garriga moltes famílies viuen a menys de 15 minuts a peu del centre educatiu, molts pares i mares prefereixen portar els fills a l'escola en cotxe. Moltes vegades les necessitats dels adults, que han d'anar corrents cap al lloc de treball, no permeten que aquests els puguin acompanyar a l'escola si no és amb el cotxe, fet que provoca que a l'hora d'entrada als centres escolars ens trobem un bon grapat de vehicles a la porta. Alhora, aquesta gran densitat de trànsit fa que els pares percebin el camí cap a l'escola com un trajecte perillós per a deixar anar-hi caminant els seus fills sense un acompanyant.

Per solucionar aquest problema provocat per la diferència entre les necessitats dels adults i les dels infants es van crear a la dècada dels setanta, a diverses ciutats europees, els camins escolars. D'aquesta manera es facilita que els infants facin a peu el camí d'anada i tornada de casa a l'escola de manera autònoma, segura, saludable i sostenible, i fomenta els

valors del respecte, la responsabilitat i la bona convivència entre tota la comunitat educativa i el poble.

Hem parlat amb diverses AFA i totes coincideixen en la necessitat de disposar d'itineraris segurs per als nostres infants que els permetin arribar a l'escola de la manera més sana i segura possible, i que els seus adults responsables puguin estar tranquils.

Els camins escolars faciliten que els infants facin a peu el camí de casa a l'escola de manera autònoma, segura, saludable i sostenible

El primer pas per poder dur a terme la implantació d'aquests itineraris segurs és detectar quins són els punts negres dels diversos trajectes cap a les nostres escoles. I això ho saben millor que ningú les AFA de cada centre. Hem parlat amb representants de diferents AFA del poble i hem pogut constatar que tenen molt clar quines són les problemàtiques i punts negres d'accés als seus centres.

Entre algunes mesures que reclamen trobem l'ampliació promesa de la vorera del carrer Pere Ballús, entrada de la major part d'infants i famílies del Puiggraciós, on continuen amb unes pilones de plàstic que en principi eren provisionals; mesures específiques per fer front a la previsió d'augment del trànsit en els propers anys davant de l'escola Tagamanent i l'institut Blancafort, etc.

Però no tot són mesures que requereixen estudis de consultories externes i grans pressupostos. N'hi ha d'altres que es podrien implementar de manera ràpida i senzilla, aplicant mesures efectives d'urbanisme tàctic. Mesures com la col·locació de tanques per barrar el pas als vehicles al carrer Pere Ballús (escola Puiggraciós) o al passeig del Congost des de la rotonda dels Tres Tombs (escola Pinetons) en horari d'entrada i sortida de les escoles. Pacificar el passeig del Congost des del carrer Moranta fins al carrer del Bertí, via molt utilitzada per les famílies dels Pinetons per anar-hi caminant. O mesures de manteniment com repintar la senyalització de passes i de prioritització de les bicis que han quedat esborrades als accessos del Tagamanent i del Blancafort. Aquestes accions es poden dur a terme durant aquest curs sense necessitat d'haver d'esperar a grans estudis i subvencions d'organismes supramunicipals.

Les AFA del nostre poble tenen la sensació que "com a famílies, no se'n té en compte en el disseny de la mobilitat de la Garriga" i reclamen poder ser part activa en la creació de camins segurs d'accés a les escoles: "Considerem que, davant la multitud de canvis que han suposat, suposen i suposaran les obres d'ADIF, caldria que l'Ajuntament hagués establert un pont de diàleg amb la nostra associació per valorar quines són les nostres necessitats".

Per tant, cal que ens posem a treballar avui mateix per a la creació dels camins escolars, de manera conjunta, les AFA, els equips directius dels centres educatius i l'Ajuntament de la Garriga, per poder aplicar a curt termini aquelles mesures que tenim a l'abast, i dissenyar camins escolars que siguin una realitat al més aviat possible.

Francesc Boixader
Regidor de la CUP a l'Ajuntament de la Garriga
@fboixader

VETLLEM PER L'R3

els darrers mesos estem veient com les obres pel desdoblament l'R3 ja són una realitat a la Garriga, especialment després del tall de gairebé quatre mesos que ha fet interrompre el servei ferroviari entre Parets i el Figueró. Malgrat que les obres són indubtablement una bona notícia per al servei de tren un cop acabat, observem situacions que diuen molt de la deixadesa i la manera de fer d'ADIF —titular de la infraestructura i qui executa les obres—, Renfe —l'operadora del servei— i la Generalitat —que és titular del servei des del 2010, responsable per exemple de decidir els horaris de la línia—, com el desgavell que hi ha des de la reobertura del servei: una via que resulta no estar a punt per circular-hi a una velocitat decent, horaris impossibles de complir, retards enormes, trens suprimits i un abandonament escandalós en la informació a les persones usuàries. De responsabilitats n'hi ha per a totes les parts i seria trampós alliberar-ne alguna.

Des de la CUP volem reconèixer a *Perquè no ens fotin el tren* i a l'associació per a la Promoció del Transport Públic la seva feina persistent en defensar un bon servei. Cal agrair-los que si hem tingut serveis alternatius directes a Barcelona, si mantindrem un accés directe a l'estació pel costat del centre o si s'acaba desdoblant la línia fins a Barcelona aprofitant el túnel urbà de la C-17 a Montcada, haurà estat gràcies a la seva tasca de proposta i insistència. Per part nostra, intentem recollir-ne el guant i utilitzar la presència a les institucions per reforçar les

demandes, com quan vam interpel·lar directament la Consellera de Territori al Parlament després de la concentració amb un carro i una euga per alertar dels serveis alternatius del tall, o amb les preguntes recentment registrades per la diputada Montserrat Vinyets per conèixer les dades de l'èxit dels busos directes a la Sagrera, per tal de poder demanar-ne a més hores de dia en el proper tall.

Amb tot, també voldríem posar en qüestió el paper dels últims governs de l'Ajuntament en la integració urbana del desdoblament dins del poble. Que ADIF construeixi espais poc segurs des del punt de vista de l'urbanisme feminista, hi hagi nyaps d'accessibilitat o menys punts per creuar les vies o accedir a l'estació probablement és, en bona part, perquè des que es va anar gestant el projecte d'ençà del 2008 els equips de govern no hi han estat prou a sobre, almenys en clau de mobilitat sostenible.

Assemblea local de la CUP de la Garriga

ADIF, renfe, Generalitat i Ajuntament. De responsabilitats n'hi ha per a totes les parts i seria trampós alliberar-ne alguna.

EL VELL NOU COMBAT

(o com convé espavilar-se si es vol salvar això del català)

El desembre de 2023 va transcendir un cas (un nou cas, hauríem de dir) de discriminació lingüística a la sanitat pública.

Per si algú en dubtava, la persona discriminada ho va ser per provar d'exercir els seus drets com a catalanoparlant i no pas de cap altra llengua, en un racó de món on la llengua catalana és oficial i té reconeguts, precisament, uns drets per als seus parlants. El cas és que un metge, d'un CAP barceloní, es va negar a atendre en català la pacient, cosa que aquesta reclamava, tot afirmant que malgrat que l'entenia no tenia interès a aprendre a parlar-lo. D'entrada cal dir que no deia tota la veritat, perquè, segons va aclarir l'afectada, el metge no la va entendre del tot quan li va explicar què li passava. Per altra part, aquest facultatiu demostrava dues coses igualment nocives, sobretot quan la matèria amb què treballa són persones o, encara més, amb la salut de les persones: una, un menyspreu absolut pel lloc on ha anat a viure i la seva idiosincràsia cultural secular; en segon lloc, un menyspreu absolut per la gent a la qual haurà de tractar, que tenen una llengua diferent de la seva, cosa que el converteix, a banda de mala persona, en un mal metge. Ras i curt, si en l'àmbit sanitari un metge no és capaç de comunicar-se en la llengua del pacient, no som davant d'un bon professional. Tot això, amb violació de drets a banda.

Però el cas encara té una altra derivada que completa el quadre de la situació que viu la comunitat catalanoparlant a l'àrea del seu domini lingüístic. La persona que ha fet públic el cas, la pacient afectada, és una dona d'origen peruà que fa un any que viu a Catalunya. Segons sembla que aquest metge es mantenia en aquesta actitud supremacista, imperialista i incompetent era sabut de feia un cert temps, i ha estat una parlant de quítxua i castellà novvinguda qui ha denunciat la situació. Quants catalans deuen haver passat per aquest CAP abaixant l'ídem? Quants pacients de via catalana, del món ens mira, de *spain is a fascist state*, deuen haver anat acotant la testa i canviat servilment de llengua?

I encara tenim una altra cosa davant del nas, tan a la vora que ens l'esclafa: el conflicte lingüístic negat per activa i per passiva, però existent i tossut malgrat els seus il·lusos enterradors, ha esclatat com un globus ple de fems, gràcies a l'ambient enrarit post 1-O i la derrota que arrosseguem (política i moral). La re-

culada de l'independentisme institucional ha anat acompanyada de l'ofensiva espanyolista, de les dades d'usos lingüístics de 2018 (prepareu-vos els cabells que us quedin per estirar-vos-els, que enguany en surten de noves) i d'una situació «glocal» que combina, en contra nostra, demografia, model econòmic, subordinació política, imperialisme lingüístic i nacional espanyol i pusil·lanimitat catalana. Ens volen morts com a entitat diferenciada: les llengües mitjanes i petites fan nosa al capitalisme global i al seu model depredador del qual es beneficien algunes llengües imperials, de les quals justament el castellà és una de les més conspicues (sense oblidar el francès).

Per això, encara que ens sembli que no, la reculada va escampant-se a tots els pobles, també al nostre. Si no s'impulsen mesures actives, algunes de les quals passen per revertir una mentalitat de gos apallissat, no ens en sortirem; i ara no sortir-nos-en és ser al cap del carrer, si no del precipici. Hem celebrat, per exemple, que el nou mandat hagi suposat la inauguració d'una regidoria de Llengua catalana; però celebrariem més saber què fa.

Mentrestant, cal potenciar la defensa dels drets lingüístics començant des de l'entorn immediat, encoratjar a no canviar de llengua, especialment amb aquells que s'incorporen —o que són susceptibles de fer-ho— a la nostra comunitat lingüística. No es pot brammar per les cantonades i després afavorir els que et venten els clatellots.

Roger Prims i Vila
Militant de la CUP de la Garriga, professor de secundària
@sistomatiques

2024

GENER

DLL	DM	DC	DJ	DV	DSS	DG
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

1- Aniversari aixecament zapatista del 1994 / **3**- Primer número de la revista infantil en català "El Patufet!" (1904-1973) / **5**- Assassinat de Quico Sabaté (1915-1960), anarquista català / **26**- Naixement d'Àngela Davis (1944), feminista i activista antiracista / **29**- Naixement de Marina Ginestà (1919-2014) militant antifeixista

FEBRER

DLL	DM	DC	DJ	DV	DSS	DG
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

4- Naixement d'Ovidi Montllor (1942-1995), actor i cantautor valencià, i Rosa Parks (1913-2005), activista antiracista / **5**- Vaga de la Canadenca 1919 / **12**- Naixement de Federica Montseny (1905-1994), anarquista, primera dona ministra a l'Estat espanyol / **16**- Dijous gras, comença el Carnestoltes! / **18**- Ballada de gitanes! / **21**- Publicació del Manifest comunista, 1848 /

MARÇ

DLL	DM	DC	DJ	DV	DSS	DG
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

2- Calçotada antifeixista de la CUP / **5**- Naixement de Rosa de Luxemburg (1871-1919), comunista i revolucionària alemanya / **8**- Dia de la Dona Treballadora / **20**- Newroz, any nou kurd / **21**- Equinocci de primavera / **31**- Dia de la visibilitat trans

ABRIL

DLL	DM	DC	DJ	DV	DSS	DG
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

1- Naixement de Manuel de Pedrolo (1918-1990), periodista i escriptor / **8**- Dia internacional del poble gitano / **11**- Assassinat de Guillem Agulló (1974-1993), antifeixista del País Valencià / **14**- Francesc Macià proclama la República Catalana (1931) / **23**- Dia del llibre i la rosa / **25**- Diada del País Valencià / **26**- Dia de la visibilitat lèsbica

MAIG

DLL	DM	DC	DJ	DV	DSS	DG
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

1- Dia Internacional dels Treballadors / **9**- Dia de la Victòria de la Unió Soviètica sobre l'Alemanya nazi / **15**- Naqba, inici de l'èxode del poble palestí / **16**- Naixement de Joan Salvat Papasseit, poeta avantguardista català (1894-1924) / **17**- Dia internacional contra l'LBTFB-fòbia / **19**- Naixement de Malcolm X (1925-1965), polític i activista pels drets civils

JUNY

DLL	DM	DC	DJ	DV	DSS	DG
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

7- Revolta dels Segadors o Corpus de Sang (1640) / **13**- Naixement de Montserrat Roig (1946-1991), periodista i escriptora / **21**- Solstici d'estiu / **24**- Diada nacional dels Països Catalans / **28**- Dia internacional de l'orgull LGTBI

JULIOL

DLL	DM	DC	DJ	DV	DSS	DG
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

5- Naixement de Clara Zetkin (1857-1933), socialista i feminista alemanya / **6**- Assassinat de Margarita Tutulani (1925-1943), antifeixista i revolucionària albanesa / **14**- La Presa de la Bastilla a París, 1789 / **19**- Inici de la Revolució social del 1936 / **24-30** Saligarda!!! / **26**- Inici de la Revolució Cubana (1953-1959)

AGOST

DLL	DM	DC	DJ	DV	DSS	DG
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

1-4 Festa Major! / **11**- Mort de Josep Maria Xirinaçs (1932-2007), polític català / **15**- Festa Major a mig Catalunya

SETEMBRE

DLL	DM	DC	DJ	DV	DSS	DG
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

4- Naixement de Vicent Andrés Estellés, poeta / **11**- Diada Nacional de Catalunya / **16**- Primera Bressola a Sant Galdric, Perpinyà (1976). Mort de Miquel Grau, atacat deu dies abans per un militant de Fuerza Nueva a Alacant (1977) / **21**- Naixement de Kwame Nkrumah (1909-1972), polític africà, líder de la independència de Ghana / **23**- Equinocci de tardor / **28**- Dia internacional de la despenalització de l'avortament

OCTUBRE

DLL	DM	DC	DJ	DV	DSS	DG
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

1- Aniversari del referendun per la independència de Catalunya / **3**- Vaga General en contra la violència de l'I-O / **6**- Naixement de Neus Català (1915-2019), activista antifeixista i supervivent de l'horror nazi / **9**- Diada del País Valencià / **12**- Res a celebrar / **15**- Creació del partit de les Panteres Negres al 1966. Assassinat de Victor Jara, 1973 / **23**- Aniversari de l'enterrament de Durruti (1896-1936), sindicalista anarquista / **25**- Revolució d'Octubre de 1917 / **31**- Castanyada!

NOVEMBRE

DLL	DM	DC	DJ	DV	DSS	DG
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

7- Diada de la Catalunya Nord / **9**- Dia internacional contra el feixisme i el racisme / **13**- Naixement de Maria mercè Marçal (1952-1998), poetessa i feminista / **20**- Mort del dictador Francisco Franco / **23**- Naixement de Joan Fuster (1922-1992), escriptor i activista pels drets lingüístics / **25**- Dia internacional contra la violència de gènere

DESEMBRE

DLL	DM	DC	DJ	DV	DSS	DG
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

1- Rosa Parks es nega a aixecar-se del lloc que ocupava a l'autobús perquè s'hi assegues un blanc (Montgomery, Alabama, EUA, 1955) / **6**- Creem la Constitució Espanyola / **17**- Dia internacional contra la violència envers persones treballadores sexuals / **22**- Solstici d'hivern / **30**- Diada de Mallorca

PER UNA REVOLUCIÓ ECOLÒGICA DELS PAÏSOS CATALANS

Ja ho diuen que tot gran poder comporta una gran responsabilitat i, en aquest cas, el poder que ha exercit la humanitat en els darrers segles sobre la biodiversitat mundial fa que comporti una gran corresponsabilitat. M'explico i intento aterrar-ho a nivell més "local".

Unsplash

El que fa al Principat, el darrer informe de la Natura 2020, ens ha deixat dades alarmants, com ara que, en els darrers vint anys, les poblacions de vertebrats i invertebrats autòctons dels quals es tenen dades han perdut de mitjana el 25 % dels seus individus. Però no a tots els ambients aquesta pèrdua ha estat igual: aquesta pèrdua d'individus és superior al 50 % en les espècies que viuen en rius, llacs i aiguamolls; al 30 % en les d'ambients agrícoles i prats, i al 10 % en les de boscos i matollars.

Des de la petita escala local, podem lluitar contra l'especulació alimentària, per impedir que els aliments formin part de la borsa de Chicago

Així doncs, cal posar el focus, de nou, en la conservació de la biodiversitat (i la geodiversitat!) des d'una mirada integradora de les polítiques públiques de planificació del territori. Aquesta requereix una transversalitat holística. I tot això com s'aterra, localment, des d'una perspectiva anticapitalista?

Doncs recuperant aquell antic (i vigent) lema ecologista, pensa globalment, actua localment. Perquè és en clau local on podem lliurar aquesta gesta, amb una planificació territorial que tingui en

compte la crisi ecosocial i potencii municipis vius, amb una economia diversificada que defugui l'especulació (immobiliària, energètica, tecnològica, de recursos...), que transiti cap a un decreixement que ofereixi alternatives reals i sostenibles (en temps i forma).

Des d'un punt de vista rural i de sobirania alimentària, les polítiques públiques europees de foment del lliure mercat afavoreixen una agricultura d'exportació, de model especulatiu i extensiu que cal combatre des dels pobles. Fomentant la petita pagesia vinculada al territori, l'alimentació com a dret bàsic, l'accés a la terra, les xarxes de consum conscient (que no poden ser meres distribuïdores al servei dels grans productors "eco"), que cal que siguin un lligam entre productores i consumidores per auto abastir-se d'aliments ecològics, locals i de temporada i aconseguir que el treball al camp sigui digne.

Important, també, és donar a conèixer com, des de la petita escala local, podem lluitar contra l'especulació alimentària, per impedir que els aliments formin part de la borsa de Chicago. Aliments amb els quals s'especula amb milions de vides i grans interessos, les nostres vides o els seus beneficis.

Per tant, cal seguir treballant per fer possible un canvi, un canvi que trenqui amb les dinàmiques autodestructives del territori, impeding la concentració de terres i que la producció agrària quedi cada cop en menys mans (agroindústria capitalista vs. petites productores). Només així evitarem, entre moltes altres conseqüències, el classisme alimentari: fast food per als pobres, menjar real per als rics, o que els aliments i les seves productores (pageses i temporeres) esdevinguin meres mercaderies.

Però també per pura supervivència, ja que està més que comprovat que els canvis bruscos en les dinàmiques naturals, provocats principalment per l'acció humana, econòmicament afecten en major intensitat els petits productors (aquella economia fixada al territori), més que no pas a les grans agroindústries, on les possibles afectacions tan sols els fan desplaçar-se a altres racons del món, augmentant

així el seu impacte sobre el medi i, de retruc, sobre la societat.

I no oblidem que cal vestir, també aquesta lluita, de feminisme. L'ecologia i el feminisme són dues lluites històriques de llarg recorregut combatiu que s'entronquen a posar la vida i les cures (també del territori) al centre de tot. I per acompanyar aquesta bateria d'accions, no podem obviar la necessitat d'una fiscalitat i dret ambiental que esdevinguin claus per a una recuperació de la gestió directa dels serveis, així com de la titularitat pública dels recursos.

Cal seguir treballant per fer possible un canvi, un canvi que trenqui amb les dinàmiques autodestructives del territori

La desvertebració dels ecosistemes i l'afectació dels connectors ecològics, com el riu Congost, la massificació dels espais naturals protegits i el model turístic que l'acompanya, els projectes energètics contra el territori, l'obsolescència programada, la (especulativa) gestió de residus, etc. ens demostren que les externalitats de totes aquestes activitats no poden seguir quantificant-se només en termes monetaris, sinó que cal quantificar-les a nivell ecològic i social, per tal de seguir posant el focus en la protecció i millora del nostre patrimoni ecològic.

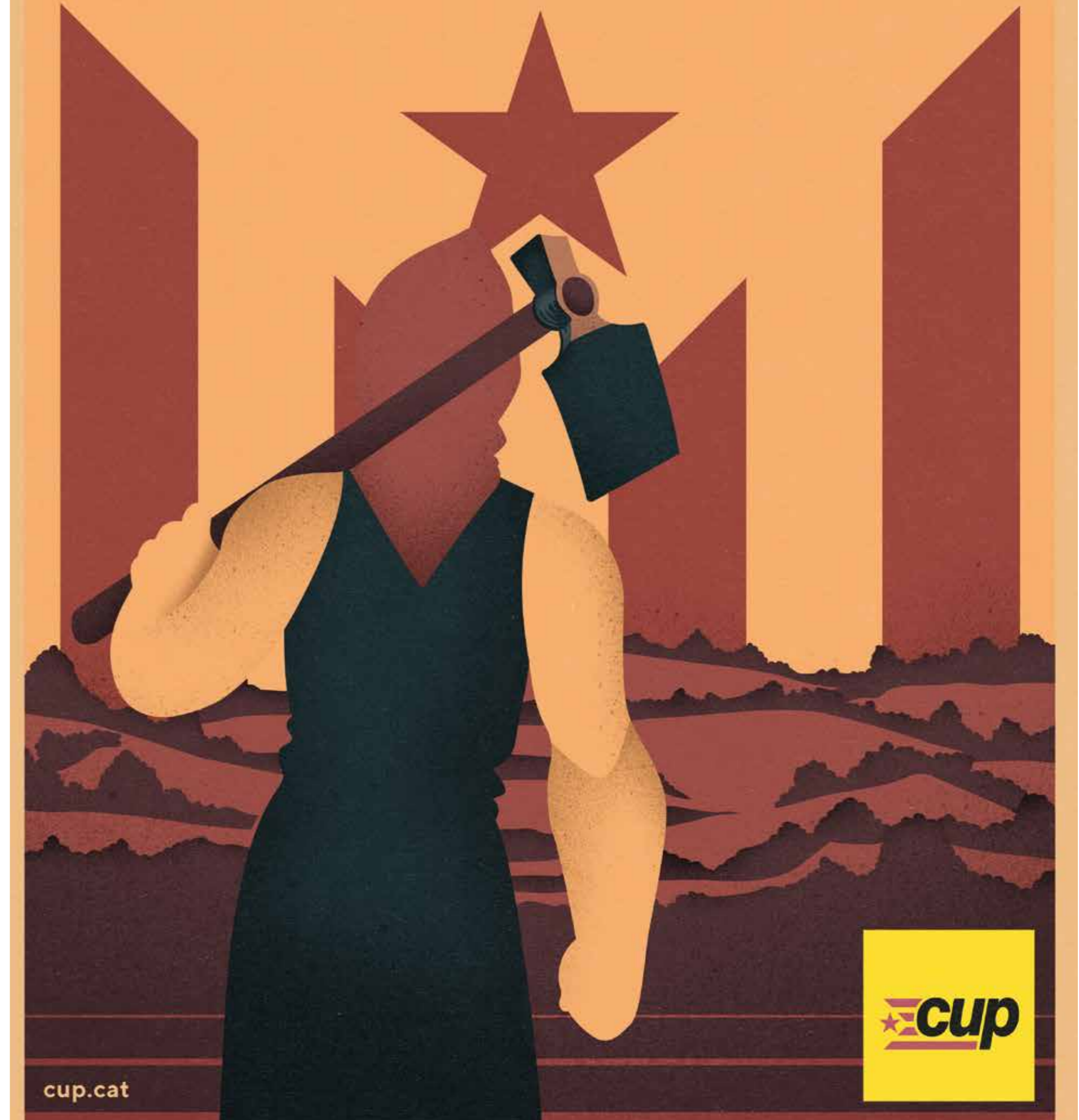
Avancem cap a la transició ecosocial, per una revolució ecològica dels Països Catalans.

Pol Guardis

Tècnic forestal, especialitzat en biodiversitat forestal

DRETS · SOBIRANIA · TERRA

DEFENSEM LA PAGESSIA

cup.cat

ENTREVISTA

MONTSERRAT VINYETS

La crisi climàtica s’accelera de forma cada vegada més alarmant. Rècords de temperatures, sequeres, megaincendis, riuades... Desmentir que som en un punt de no retorn és, pràcticament, situar-se al costat del negacionisme climàtic.

Amb aquest horitzó gairebé apocalíptic, el model de desenvolupament territorial de casa nostra segueix arrossegant vicis i mals costums. A més, les infraestructures públiques segueixen sent insuficients per cobrir els aspectes bàsics per al sosteniment de la vida de les classes populars, tant des d’un punt de vista d’equilibri territorial, com tenint la transició energètica com a horitzó.

La xarxa ferroviària i la necessitat de millores en el transport públic, els interessos privats i del turisme que disparen el preu del dret més bàsic de tenir un sostre on dormir, les xarxes d’abastament d’aigua potable que segueixen en mans privades, la (mala) qualitat de l’aire, les grans infraestructures en contra del territori (Hard Rock, JJOO, aeroport), el model energètic i la crisi de recursos... Són temes que ens venen al cap quan parlem, a grans trets, de reptes, infraestructures i planificació territorial.

Parlem amb la Montserrat Vinyets, diputada al Parlament de Catalunya per la CUP, sobre alguns d’aquests temes.

P: S’ha parlat molt sobre energia i macroprojectes. A priori sembla força clar: les promotores escullen emplaçaments rendibles (zones i comarques més despoblades amb sòl barat) i els surt un negoci rodó molt allunyat de l’equilibri territorial. Hi ha alguna alternativa per caminar cap a un model descentralitzat i de proximitat?

Malauradament, es continua planificant segons inversions econòmiques que es prometen sempre com a grans revulsius per a la zona i que després, al llarg dels anys, acaba resultant que no ho són —o ho són només per a alguns. Un exemple del passat és l’aeroport d’Alguaire. Quan el va impulsar el Tripartit, ho va fer amb unes projeccions que apuntaven que deixaria milions i milions a la zona. El govern de Convergència també hi va apostar fort. Tot a la zona es va pensar segons aquesta infraestructura que ha resultat ser un autèntic despropòsit. D’unes previsions de milers i milers de viatgers anuals s’ha passat a un aeroport fantasma on es proven drons o es desballesten avions. El Hard Rock que es vol fer està en la línia.

No es planifica per fer un país equilibrat, on la gent que hi viu pugui viure bé, que és el més important, i que passa per tenir la possibilitat d’accedir a un habitatge, tenir una xarxa de transport públic a l’abast o poder respirar un aire net. Es planifica per als qui continuen amb la idea ja desfasada que progrés és sinònim de desenvolupaments urbanístics i projectes. I el progrés no és això. Com pot ser que avui dia que l’OMS diu de forma rotunda que la contami-

nació provoca morts, unes morts que es poden quantificar cada any, es continuï volent tirar endavant el Pla director urbanístic del circuit de Montmeló i tot el que comporta? Doncs perquè es prioritza el guany econòmic dels qui hi tenen interessos directes —que no viuen al voltant del circuit, està clar, massa soroll— en detriment del dret a la salut dels qui hi viuen al voltant. Això no és progrés, això és anar enrere, com els crancs, és perdre qualitat de vida.

“Es planifica per als qui continuen amb la idea ja desfasada que progrés és sinònim de desenvolupaments urbanístics i projectes”

P: Si parlem de regulació i de grans infraestructures, cal parlar també dels tributs mediambientals i del serial de l’ampliació de l’aeroport del Prat. A més la indústria catalana segueix generant més gasos amb efecte d’hivernacle dels que s’havia previst en els seus drets d’emissió i el govern segueix sense un model clar en les grans infraestructures, com per exemple el que va passar amb l’aeroport. La sensació és que no hi ha ningú al volant?

Sí que hi ha algú al volant, i té una agenda ben clara i aquesta agenda passa per continuar afavorint en la presa de decisions tot allò que té a veure amb els

combustibles fòssils i ERC hi té una posició tèbia. És el cas del Quart Cinturó, molt exemplificatiu. El No al Quart Cinturó era una reivindicació històrica d’ERC que ha acabat amb la consellera Capella a Madrid fa res per anar a tancar-ne l’execució. Una infraestructura estatal que l’Estat no hauria tingut la manera d’executar (la mobilització popular hauria estat massa forta), el PSOE/PSC la posa al centre de l’agenda política perquè vol ensenyar que a Catalunya encara s’imposa l’agenda dels combustibles fòssils. Imposa el relat i, a sobre, erosiona ERC perquè fa que sigui la Generalitat qui hagi d’entrar amb les màquines a construir-lo (per cert, encara no sabem quants carrils per banda tindrà). El Govern no gosa dir-ho, perquè dir-ho serà reconèixer que tindrà dos carrils per banda, que serà una via d’alta velocitat (allò contra el que havien lluitat). Tot això no és obstacle perquè Pedro Sánchez faci discursos inaugurals de trobades sobre medi ambient i parafrasegi el secretari General de l’ONU, Antoni Guterres, quan va dir que “la humanitat havia obert les portes de l’infern” (en termes climàtics).

L’ampliació de l’aeroport ja no està al DORA vigent (que és on el Ministeri recull les inversions dels propers anys), però, tot i això, constantment el PSOE/PSC no para d’insistir-hi i que sigui part de l’agenda mediàtica. Perquè no poden suportar que no es faci allò que vol Foment, que és l’ampliació. Però el país no és Foment, van sortir milers i milers de persones al carrer dient “No a l’ampliació de l’aeroport”. Hi ha centenars d’entitats (que no tenen cap interès econòmic) que tenen una llista immensa de

raons per avalar el no a l’ampliació. No podem perdre el temps amb l’ampliació de l’aeroport. És que tècnicament és impossible. No es pot ampliar en cap sentit, tots presenten problemes. L’últim estirabot va ser fer la pista a mar amb unes pilones. Si us plau, prou. Pensem en una xarxa ferroviària potent. A més, d’aquí a 50 anys, per la pujada del nivell del mar, l’aeroport quedarà inundat (ho deia La Vanguardia, no cap col·lectiu sospitós de res).

P: Si parlem d’infraestructures que són vitals per a la vida no podem obviar-ne una de clau: la xarxa d’abastament d’aigua potable. Tenint en compte els índexs de pèrdues de les xarxes d’aigua potable de Catalunya i la situació de sequera, creus que la planificació i intervenció pública és una bona solució? La sensació és que localment no es tenen eines o no es vol revertir una situació d’anys de males praxis en la gestió privada.

Abans molts ajuntaments s’encarregaven de l’aigua, es portava des de l’Ajuntament i es portava molt millor que ara. L’aigua era bona, l’Ajuntament tenia el control de tot, i fins i tot era una font d’ingressos. Després es va començar amb aquest mantra de delegar-ho a empreses privades i aquí és quan han vingut els problemes. Els ajuntaments han perdut un know how que tenien acumulat de molts anys, de saber gestionar bé la xarxa d’abastament i clavegueram. Ara són empreses que prioritzen el benefici, que pacten preus entre elles, que no fan les inversions

que tenen compromeses en el plec de clàusules per les quals se'ls va adjudicar la concessió i que es dediquen a construir l'aparença que gestionar l'aigua és car i complicat. És fals, és molt senzill i molt barat, el que passa és que hi carreguen sobre costos que eleven les despeses indegudament. A Girona, després de molts anys, quan s'ha recuperat la gestió municipal de l'aigua i s'ha vist que la gestió privada ha sigut un suspens en majúscules, per moltes coses que no tinc espai per explicar, com pagar l'aigua més cara del que tocava o descobrir que la xarxa era de fibrociment —no, l'empresa no les va substituir per unes altres de noves, tal com havien de fer, per estalviar-se diners. Tampoc no es van fer les actuacions per evitar fuites o pèrdues.

P: Per altra banda, la crisi en matèria d'habitatge segueix agreujant-se i és l'exemple paradigmàtic d'una mala planificació territorial. Ara paguem les conseqüències d'anys de mala planificació: zones despoblades on manca habitatge, comarques turístiques on el turisme i les segones residències expulsen les veïnes, Barcelona bat rècords entre les capitals europees i expulsa el veïnat a viure a la perifèria de l'àrea metropolitana on els preus d'un pis de lloguer, com a la Garriga, ja s'enfilen per sobre dels 800 € al mes per un pis de 80 m². Què s'està fent malament des de la Generalitat? Hi ha marge per a l'ampliació real de l'habitatge públic?

Crec que l'habitatge és un exemple de perquè el projecte independentista és més necessari que mai. L'Estatut diu que tenim competència exclusiva en habitatge i, des d'aquí, doncs, mirem d'anar fent coses —insuficients, està clar, però alguna cosa— i anar aprovant lleis al Parlament. Però després ve el TC i les tomba. Un exemple, la llei de contenció de rendes (que no baixava lloguers, volia mirar de parar l'escalada) que la va impugnar al TC el gobierno más progresista de la historia, perquè ens diu que ells ja la faran des de l'Estat. Doncs bé, res de res, la llei catalana és inconstitucional i l'Estat no ha fet res. Avui cap contenció de lloguers, els preus continuen pujant i el SMI que fa riure.

La nostra proposta és que el marc del règim del 78 no serveix per assegurar drets com l'habitatge. El que cal és continuar insistint a fer lleis des del Parlament, lleis que baixin els lloguers (no només els limitin) i que es fixin d'acord amb el salari mínim i facin, tal com passa a molts països, que els lloguers siguin indefinits, perquè la gent pugui fer projectes de vida a llarg termini. Evidentment preveient casos en què es pot resoldre el contracte, però fer-los indefinits com a regla general.

P: Per acabar, tenim el poble potes amunt perquè han arribat les “esperades” obres del desdoblament de l'R3. Realment costa de creure com una cosa tan esperada pot acabar sent tan odiada alhora, i no pas pels mals de cap que una obra d'aquesta magnitud comporten en el dia a dia de les persones

que vivim al poble, sinó per la sensació de menyspreu i de maltractament al territori i al patrimoni local a l'hora de tirar endavant i executar infraestructures. És normal que tinguem una sensació de “relació colonial” cada vegada que s'efectuen obres del Ministeri?

[Riu.] Sí, no? Ja vaig veure per mitjans que aquí, a la Garriga, havíeu tret una tartana per representar aquest menyspreu. Amb l'Estat hi ha un tracte de colònia, sens dubte. Però aquí la Generalitat també té part de responsabilitat, perquè recordem que la Generalitat és titular del servei, i a qui li toca presentar un servei alternatiu mentre es fan les obres és a la Generalitat i no potser que el faci l'Estat per incomparança de la Generalitat. Reclamem a la Generalitat que marqui perfil des de la Subdirecció General de Servei Ferroviari, a la qual vam demanar que es dotés de personal perquè inicialment només era un nom.

“Els ajuntaments han perdut un know how que tenien acumulat de molts anys, de saber gestionar bé la xarxa d'abastament i claveguera”

P: A més s'ha parlat molt del suposat “traspàs” de Rodalies. Podem dir que és un traspàs real? Hi ha molts aspectes pendents? Què passarà amb els preus? Si creiem en una veritable xarxa intermodal, tots els transports haurien d'estar integrats. Quin marge de treball hi ha en el marc autonòmic?

No podem parlar de traspàs real. S'emmarca en el pla del PSOE de fer veure que es canvia tot per no canviar res. No era tan difícil fer una llista de les estacions, catenàries, vies... i fer un traspàs de la titularitat i, després, modificar un article i dir que tota una sèrie d'infraestructures ferroviàries deixaven de ser considerades d'interès general. No hi veig la complicació. Una empresa mixta és un mal negoci. El marge de treball en el marc autonòmic està més que esgotat, no només no dona per més sinó que en la majoria de casos ens porta a la recentralització de competències, a anar enrere. Per això, la nostra aposta pel procés d'emancipació nacional.

P: Podríem dir que el govern de la Generalitat suspèn en aquest terreny, doncs? Per autonomisme o per manca de projecte propi?

Puc dir per les dues coses?

Pep Tarradas i Dulcet
Músic i militant de la CUP de la Garriga
@peptarradas

PROCÉS DE GARBÍ

un nou impuls al projecte de la Unitat Popular

Després de ser un actor polític clau en els principals esdeveniments polítics durant aquests darrers 20 anys, la CUP necessita posar al dia la seva estratègia i les seves formes de treball polític i organitzatiu. Per això, el passat mes de novembre vam iniciar el Procés de Garbí, un espai d'anàlisi, participació i debat que té l'objectiu d'afilar la CUP en tant que eina per a la construcció nacional i la transformació social dels Països Catalans.

Vidal Aragonès, advocat laboralista i professor, amb una llarga trajectòria militant i activista i diputat per la CUP—Crida Constituent entre el gener de 2018 i desembre de 2020, ens situa els principals reptes i debats que l'organització i la seva militància entomen en aquest procés.

Fotografia Roser Gamonal

La necessitat de l'estratègia de la Unitat Popular davant la hipòtesi de ruptura amb l'Estat.

Per a l'Esquerra Independentista i la CUP, la “Unitat Popular” ha servit en les darreres dècades per poder articular tant un projecte polític com una proposta estratègica. No trobarem una única definició ni una única concreció en el que s'anomena “Unitat Popular”, però fins ara, el que la CUP ha pretès ha estat posar en relació necessitats materials amb lluites, i lluites amb la proposta política de la independència, el socialisme i el feminisme als Països Catalans. Això ha demanat sempre resoldre dues qüestions: **amb qui i com.**

Amb qui és el que anomenem classes populars o poble treballador català, és a dir, l'aliança entre classe treballadora i classes mitjanes o petita burgesia. Aquelles que viuen del seu treball i no pas de ser titulars dels mitjans de producció i d'explorar altres. Tenint en compte sempre una qüestió determinant: no és el mateix el qui forma part del bloc històric com quin és el programa (que sempre haurà de ser de classe). Unitat política i independència de classe. **El com és l'estratègia política en el sentit pur, l'art de generar lluites, poder popular i nova institu-**

cionalitat. Així la proposta estratègica de la “Unitat Popular” no ha de ser exactament la mateixa per cada moment o etapa històrica. Haurem d'analitzar prèviament la realitat de la lluita de classes, el moviment d'alliberament nacional i la lluita feminista.

Així doncs, fent una anàlisi de traç gruixut, veurem que, en general, seguim mantenint un baix nivell de consciència de classe i pocs, i no massa grans, conflictes socials, però sí que observem expressions constants i quotidianes de lluites per l'habitatge i laborals, amb un creixement lent però real del sindicalisme de classe i nacional, així com un salt organitzatiu en el moviment per l'habitatge. D'altra banda, la lluita independentista porta sis anys de derrota encara que amb alguna victòria parcial tàctica que s'aconsegueix, entre d'altres coses, per la governabilitat espanyola. Però en tot cas, el conflicte nacional ni s'apaga ni s'elimina encara que no hi hagi perspectiva immediata de confrontació o ruptura.

Pel que fa al feminisme, el reassestament del Règim del 78, després d'un cicle històric de lluites que implicava impugnar institucions bàsiques del sistema, ha domesticat (amb la doble significació que suposa per al moviment feminista) i buidat una part de la lluita feminista. Mentre bona part de les dones mostren una forta consciència feminista consolidada, una part del jovent demostra una reacció antifeminista i reaccionària. Seguim vivint en un context de violència quotidiana contra les dones i d'increment de la seva explotació laboral, malgrat

que el feminisme segueixi sent la principal força de transformació social.

És des d'aquesta realitat que hem de pensar la nostra proposta estratègica. Hem de saber **lligar l'agenda independentista amb les polítiques contra l'austeritat suïcida, la qualitat dels serveis públics i la gestió de les infraestructures bàsiques des de la titularitat pública** com a realitat efectiva de preparació d'un exercici de sobirania real, d'independència real. Aquesta proposta dibuixa dos camins. Un primer de **caràcter social i feminista construït fora de les relacions amb les altres organitzacions independentistes i de la institucionalitat oficial**. En aquest sentit la militància de la CUP i l'Esquerra Independentista ha de contribuir en la construcció del sindicalisme nacional i combatiu, el feminisme de classe, sumar mans en les lluites per habitatge, ser presents a escoles i instituts a través també de les AFA o dins de les plataformes dels serveis públics. En aquests espais, la militància impulsem, militem o acompanyem segons quines siguin les circumstàncies. Però en qualsevol cas, hem de ser-hi. El segon camí és **interpel·lar el conjunt de l'independentisme**, des del debat conjunt de les bases dels mateixos partits i organitzacions. Aquest intercanvi i aproximació ha de girar al voltant de la premissa que **la independència arribarà quan l'Estat espanyol observi que el cost de suportar el conflicte no és assumible**. Això, en darrera instància, significa que la burgesia catalana (majoritàriament espanyolista), la burgesia espanyola i la burgesia multinacional observin que el conflicte nacional no els surt a compte. I d'aquí se'n desprèn també el debat necessari de **com es farà efectiva la presa de poder** i les contradiccions que aquesta ha de generar entre els sectors de dretes i social-liberals sobre la significació de l'Estat i com podem disputar el poder si no controlem l'aigua, l'electricitat, el gas i les telecomunicacions. La presa de poder, però, també genera contradiccions en el si de l'Esquerra Independentista amb temes com per exemple el paper dels Mossos d'Esquadra i la doble naturalesa de l'administració catalana. És urgent, doncs, obrir el debat sobre com la perspectiva revolucionària provoca divisions i esclètxes.

La necessitat que les independentistes siguem més no parteix de la base de qüestionar la legitimitat democràtica de si tenim el 50,01 % de vots, sinó per una qüestió de **correlació de forces si ens plantejem la presa de poder**. De la mateixa manera, tampoc un nou referèndum és una necessitat ni un problema. La qüestió que volem resoldre és com amb o sense un nou plebiscit transformem la força de les urnes amb la força material que ens aporti la

capacitat per desbordar l'Estat espanyol i defensar i consolidar un estat propi.

El paper de les institucions en l'estratègia de ruptura

El Parlament de Catalunya és una institució pròpia i representativa de la voluntat del poble català d'autogovernar-se i, a la vegada, la Generalitat de Catalunya és una administració que forma part de l'aparell de l'estat burgès espanyol. Els estats, en darrera instància, són uns grups d'hommes armats en defensa de la propietat privada i l'estructura per al manteniment de l'estatu quo. **Cap ruptura revolucionària ha nascut des de dins de l'estat** sinó superant l'antic estat. Així ha de ser també la nostra revolució independentista. Aquesta és la teoria marxista clàssica de l'estat que moltes continuem fent pròpia però, sobretot, el que hem de fer propi és el **mètode d'anàlisi marxista**.

A partir de la II Guerra Mundial, l'estat i el capitalisme als països del nostre entorn han patit moltes transformacions. No és el mateix un estat d'inicis del segle xx (aparell judicial, militar, policial i estructures bàsiques per fer créixer el capitalisme), que bona part dels estats de l'oest europeu dels darrers 75 anys que compten amb mecanismes de participació, pluripartidisme, integració o tolerància dels sindicats i, sobretot, amb el desenvolupament de l'estat del benestar. Validem la teoria clàssica pel que fa a la participació a les institucions, però necessàriament hem de traslladar-la al context de l'estat actual. En aquest sentit, **sempre que tinguem possibilitats hem de participar de processos electorals**. No perquè pensem que a les institucions es donin els grans canvis sinó perquè ens permet arribar amb les nostres idees a les masses i continuar, així, amb la perspectiva clàssica d'utilitzar les institucions com a escenari **d'agitació i de batalla ideològica**, encara que moltes vegades en escenaris i formes que no ens són pròpies.

Amb la lògica de llegir la realitat del que significa l'estat post-Segona Guerra Mundial, podem identificar altres marcs d'actuacions on encara tenim camí per recórrer. Participar de les institucions ens permet desenvolupar **l'anàlisi de les propostes de canvis normatius que passen pel Parlament** amb l'objectiu de traslladar-la a sindicats, moviments socials i societat civil organitzada. Participar de les institucions ens permet passar de **l'acompanyament de lluites a ser-ne un subjecte dinamitzador**.

Procés de garbí

Hem de saber lligar l'agenda independentista amb les polítiques contra l'austeritat suïcida

Podem ser clau en i per a les lluites que no es coneixen o que no es relacionen ja sigui per conflictes o diferències històriques. **Si fem un salt més enllà, en ocasions determinades, les lluites poden tenir una plasmació en un canvi normatiu en les competències de la Generalitat de Catalunya. No hem de posar mai la centralitat en el que passa a la institució ni en les lleis sinó que pot ser un mecanisme perquè els moviments tinguin fites concretes i aterrin estratègies.** Tot això ens visualitza i ens fa aparèixer per igual com a gent combativa, lluitadora, honesta i útil. Potser, processos com la no aprovació de l'anomenada Llei Aragonès, la lluita de les interines i la proposició de llei i el procés de lluita per la internalització del transport sanitari ens poden servir com a experiències útils.

Entre les consignes i la construcció de programa

Si tenim una proposta estratègica, un mètode de construcció ("Unitat Popular") i resollem el debat de la participació a les institucions, encara hi ha una altra qüestió clau a abordar que és la forma d'intervenir que escapi d'un programa total però que tampoc esdevingui una consigna general. Això sempre ens genera el debat sobre què acceptem com a mínims i com aterrem l'ara i aquí "independència, socialisme i feminisme". Podem situar, així, **tres tipus de consignes: mínimes, transaccionals i organitzatives**.

Fer o assumir **consignes mínimes** pot suposar avançar en els objectius finals quan les aquestes tinguin força vital, és a dir, que impulsin mobilitzacions i esdevinguin lluites amb un clar antagonisme de la burgesia i l'estat, encara que les peticions siguin concessions que pot donar el poder. Les petites conquestes són guanys materials que afecten les condicions de vida, per tant, sempre hem de ser-hi, intentant que expressin lluites contra el patriarcat, el capitalisme i l'Estat espanyol. Per una altra banda tenim **les consignes "transitòries"** en sentit pur. Són aquelles que busquen donar resposta estructural i de fons sense tenir com a límit les institucions

Fotografies Roser Gamonal

bàsiques del capitalisme (la propietat privada i la seva pròpia institucionalitat), però que apareixen com a racionals per un nivell mitjà combatiu. La majoria de persones entenen que materialment i organitzativament són possibles però el capitalisme no les permet. En aquestes s'inscriu una intenció pedagògica que busca simplificar qüestions complexes que implicarien una reorganització completa de la societat sobre bases noves. En darrer lloc, **les consignes organitzacionals** són les que generen articulació de forces materials per al combat i les lluites de classes: sindicats, piquets, milícies, referèndums, CDR... És la forma d'organització més adient a cada moment.

El paper de la CUP: del pal de paller de la Unitat Popular a la direcció política del moviment independentista

La CUP a dia d'avui és sobretot una expressió a les institucions. La nova etapa política, però, demana un fort creixement de la seva activitat política fora de les institucions, **entenen la "Unitat Popular" no com una suma d'organitzacions sinó una realitat heterogènia formada per lluites, moviments socials, plataformes i corrents d'opinió en la creació de marcs amplis de lluita**. Lluny de la cooptació, sense amagar el programa polític, ha de ser sobretot un agent facilitador.

L'altra discussió que ha d'obrir la CUP és quin ha de ser el paper que vol jugar dins del moviment independentista. Allunyats de perspectives messiàniques i visions egocèntriques, **potser únicament la CUP pot jugar un paper de direcció política davant d'un procés de ruptura**. Les altres dues forces de l'independentisme hegemònic no poden posar sobre la taula un programa que articuli majories, són social-liberals: amb sectors socialdemòcrates i amb sectors liberals conservadors. A la vegada, pels lligams amb certs sectors de poder i els seus orígens, no entenen ni què és l'estat ni l'autèntica naturalesa de l'Estat espanyol. **No assumiran mai la direcció efectiva per la presa de poder en una lògica de ruptura i procés revolucionari**.

Plantejar-se tant el paper davant la "Unitat Popular" com la condició de direcció política demana algunes decisions, canvis i esforços en l'estructura organitzativa. S'han de perdre els prejudicis respecte a les figures de les alliberades ja que és

l'única manera que els sectors de la classe treballadora més humil puguin dedicar plenament la seva vida a l'acció política a temps complet. Ara toca que les persones alliberades de l'organització facin una tasca d'acompanyament, motor i reactivació de l'organització (les Assemblees Locals) en totes les seves expressions. També s'ha d'afinar l'expressió de la proposta estratègica amb campanyes polítiques pròpies alhora i arreu del territori: les propostes de la CUP per l'ensenyament, llengua, treball de qualitat, ecologisme, serveis públics, polítiques feministes... Pel que fa a les portaveus de l'organització, i en un context de reflux polític, han de centrar les seves intervencions en allò que són els eixos de la proposta política, de manera que no generi incomoditat al conjunt de sensibilitats de l'organització. Per tant, han de ser molt curoses a l'hora de traslladar consensos i no generar dissensions. Les dissensions es plantegen a les Assemblees Nacionals. I per acabar, el perfil de les companyes alliberades: estàs alliberada per treballar, però això no és una feina, és militància alliberada. **Aquí ha d'haver-hi autoestima forta i zero ego. Evitem el culte a la persona però sí que hem d'elogiar la militància**.

Vidal Aragonès

Militant de la CUP. Advocat laboralista i professor.

La proposta estratègica de la "Unitat Popular" no ha de ser exactament la mateixa per cada moment o etapa històrica

LA VIA DEL BOICOT A ISRAEL

Durant els últims tres mesos Israel ha assassinat almenys 25.000 persones palestines a la Franja de Gaza, la gran majoria civils entre els quals hi ha més de 10.000 infants. Ha bombardejat intencionadament barris residencials, escoles, camps de refugiats, hospitals i ambulàncies amb l'objectiu de fer tot el mal possible.

El fiscal de la Cort Penal Internacional ha obert investigacions per crims de guerra i Sud-Àfrica ha portat Israel davant del Tribunal Internacional de Justícia per genocidi.

Però la guerra a Gaza no va començar el dia 7 d'octubre, sinó el 1948 amb l'ocupació israeliana de Palestina i l'expulsió de més de mig milió de palestins. La Nakba. Des de llavors, Israel ha desplegat un sistema de control i repressió de la població palestina basat en un sistema d'apartheid en tot el territori palestí buscant controlar tot el territori palestí, sense la població palestina.

Malgrat que aquesta guerra a Gaza no té precedents, ni per la magnitud ni pel nombre de víctimes, Israel ha atacat Gaza moltes altres vegades i ha mantingut sota bloqueig per terra, mar i aigua la Franja des de fa gairebé 20 anys.

A banda de l'ús de la força contra la població civil, l'estat israelià també defensa els colons que s'instal·len a Cisjordània i ocupen territori palestí fent servir la força. Des de l'inici d'aquesta darrera ofensiva a Gaza, ja han sigut assassinats més de 300 palestins a Cisjordània i almenys vuit ho han fet en mans dels colons.

Davant d'aquest genocidi que ja fa més de 70 anys que dura, la societat civil hem de respondre amb responsabilitat i per això seguim la via del boicot, les desinversions i les sancions a Israel, i sumar-nos així a la campanya BDS sorgida de la societat palestina l'any 2005 per acabar amb el suport internacional a Israel.

Sense anar més lluny, recentment s'ha impulsat una campanya per aconseguir que l'Estat espanyol deixi de vendre i comprar armes a Israel. Espanya compra moltes més armes a Israel de les que ven. Israel usa Palestina, sobretot la Franja de Gaza, com a camp d'experimentació per testar noves armes i mètodes de repressió que després exporta per ser usats contra població civil arreu del món.

Aquests productes es publiciten com a "provats en combat" i això s'ha convertit en un valor afegit al mercat de la seguretat i la defensa internacional. La marca "provat en combat" que Israel promociona fa referència a productes que s'han provat sobre població civil palestina. A Israel li surt molt car mantenir la massacre contra el poble palestí, i produeix i ven armes per tal d'abaratir-ne el cost. Un genocidi hauria de rendir comptes i no benefici econòmic.

Però a nivell local i personal també es poden fer moltes coses. L'objectiu és aïllar Israel fins que

caigui aquest règim d'apartheid, tal com va passar amb Sud-Àfrica.

Boicotejar les marques israelianes o bé les internacionals que són còmplices de les vulneracions de drets humans del poble palestí és també imprescindible. Per exemple, recentment s'ha sabut que Carrefour-Israel ha donat suport als soldats israelians que participen en el genocidi de palestins a Gaza amb regals de paquets personals. El 2022, va entrar en una associació amb l'empresa israeliana Electra Consumer Products i la seva filial Yenot Bitan, ambdues implicades en greus violacions contra el poble palestí.

Aquest és un boicot que està al nostre abast i encara més a la Garriga, on hi ha un gran Carrefour a pocs quilòmetres.

Denunciar els vincles de Carrefour amb Israel i deixar de comprar-hi és sumar-se a la campanya BDS i una acció que evitarà que davant d'aquest genocidi ens quedem de braços plegats. Altres marques que donen suport a Israel són HP, Puma, Axa, McDonald's o Coca-Cola. Aquí es pot trobar la llista actualitzada del Comitè Nacional de Boicot del moviment BDS.

El boicot es pot aplicar a tots els sectors: a nivell cultural, econòmic, institucional i esportiu. És responsabilitat de totes nosaltres vigilar que ni nosaltres ni les nostres institucions són còmplices de les vulneracions de drets contra el poble palestí. Israel només pot mantenir la

massacre contra el poble palestí amb la complicitat internacional. La nostra responsabilitat és assegurar-nos que no contribuïm a l'apartheid contra el poble palestí de cap manera. Totes tenim un rol a contribuir a acabar amb l'opressió d'Israel contra el poble palestí. Fem tot el que està a les nostres mans, perquè el poble palestí pugui viure en llibertat i dignitat a les seves terres.

Visca Palestina lliure!

BDS Catalunya
@proucomplicitat

L'objectiu és aïllar Israel fins que caigui aquest règim d'apartheid, tal com va passar amb Sud-Àfrica

Davant d'aquest genocidi que ja fa més de 70 anys que dura, la societat civil hem de respondre amb responsabilitat

CULTURA POPULAR

200 anys del Ball de Gitanes de la Garriga

Fotografies: Ramon Ferrandis

Enguany l'entitat del Ball de Gitanes celebra dos-cents anys de la primera referència documentada a la Garriga i aquesta cita amb la història és prou significativa per desgranar els orígens de la dansa i analitzar l'impacte social que ha causat en diferents contextos polítics que un col·lectiu hagi fet rebrotar aquesta tradició vallesana.

Celebrar grans efemèrides amb ballades i danses és una pràctica generalitzada arreu del país i si atenem el calendari festiu de les nostres contrades, el Vallès no n'és una excepció atès que els vallesans i les vallesanes ens hem valgut de danses pròpies per embellir i dignificar les dates més assenyalades del cicle festiu. Exemples paradigmàtics d'aquesta seqüència ritualista —i que poden apreciar-se de forma successiva cada any— són el Ball de Plaça de Caldes de Montbui amb motiu de la festa de Sant Antoni Abat, el Ball del Vano i el Ram de Sant Cugat del Vallès o bé l'Estapera de Terrassa. Moltes d'aquestes danses vallesanes tenen un caràcter marcadament cerimonial que entronca amb un origen religiós o els administradors de la festa feien un traspàs simbòlic de poders mitjançant una dansa solemne. No obstant això, de tota aquesta herència cultural que ha arribat fins als nostres dies n'hi ha una que clarament està deslligada del poder civil i religiós i que connecta amb una vessant netament popular: el Ball de Gitanes durant la festa del Carnaval.

Tal com explica Joan Amades al Costumari Català, el ball de gitanes és una dansa estretament lligada a la festivitat del Carnaval molt estesa a la zona del Vallès, tot i que també pot trobar-se'n diverses variants a la zona del Penedès o Camp de Tarragona. La primera referència documental de la qual es té constància és de l'any 1767 on situen una ballada de gitanes a la població de Sant Celoni. Segons explica el folklorista de referència, les gitanes deriven de l'Espolsada, un ball molt present a la comarca vallesana i que encara es conserva en algunes poblacions veïnes com Marata, Cardedeu o Corró d'Avall. El nom de la dansa fa referència al punteig característic amb els peus que realitzaven de forma successiva els balladors i que, a finals del segle XVIII, passà a anomenar-se *ball de gitanes*.

La primera referència d'unes gitanes a la Garriga és de l'any 1824 gràcies a un ban de l'Ajuntament que s'ha conservat a l'arxiu municipal. Aquest avís, signat per l'alcalde Vicenç Santigosa, establia certes restriccions a la festa del Carnaval i prohibia aspectes de la festa que consideraven que podien atemptar contra l'ordre públic. S'ha d'entendre que la convulsió política d'aquells anys tenia una incidència directa a la vida social: després de la desfeta de la revolució liberal i el retorn a l'absolutisme borbònic, les autoritats civils aplicaren mesures per paliar les concessions i llibertats que s'havien adquirit anys anteriors.

I per què el Carnaval? Doncs perquè de les tres festes més importants de la població era l'única que gaudia d'un arrelament popular deslligada dels poders fàctics. Ben sabut és que la festivitat del Corpus Christi —l'exaltació de l'eucaristia— tenia una vocació religiosa, mentre que la festa major era dirigida per les autoritats civils. El Carnaval, en canvi, gaudia d'una certa autonomia i era l'esclata perfecta perquè les capes populars hi poguessin participar de manera activa i desacomplexada. En definitiva, podem dir que l'avís de l'alcalde Vicenç Santigosa de l'any 1824 no és més que un intent del poder polític de controlar una festa autoorganitzada i que no li era pròpia.

I com era aquell Carnaval de 1824 que tanta por feia a les autoritats? Els actes —organitzats per uns *comissionats*— eren una disbauxa assegurada tenint en compte el context del moment: hi havia passades nocturnes amb músics, curses de cavalls i mules pel centre de la població, ballades de gitanes i batalles de confits. Un dels aspectes més característics d'aquest Carnaval eren les galejades que feien els trabucaires per anunciar la festa i la interpretació d'una tragicomèdia anomenada *Els Contrabandistes*. Recitar versos satírics contra l'autoritat vigent

Carles Riba
Fester i expert en cultura popular

i que parlessin de la vida diària de la població era una pràctica usual durant les ballades de gitanes atès que més enllà dels balladors, hi participaven un seguit de personatges irreverents —com els diablots, el Vell, la Vella o el Capità— que s'encarregaven d'agitar la població amb sainets populars. No és d'estranyar que totes aquestes pràctiques, sumades a la fragilitat política del moment, fossin vistes com una subversió de l'ordre públic i desemoquessin en prohibicions com la present. Tanmateix, el ball de gitanes va salvar-se de les prohibicions mantenint-se com un dels pocs elements estructurals de la festa.

Durant el primer terç del segle XX, el ball de gitanes era un element present a les festes del Carnaval. S'han conservat molts testimonis gràfics de diverses ballades a la plaça de Santa Isabel i a l'actual plaça de l'església durant aquells anys que il·lustren com es desenvolupava la dansa d'aquell moment. Tot i semblar que la tradició s'hagués institucionalitzat, les gitanes encara generaven certes suspicacions per determinats sectors de la població. L'escrit que es conserva al full dominical del març de l'any 1924 evidencia el malestar que generava la festa en el si de l'Església: "Carnaval! Dies de corrupció, de locures, de passions immundes! Festes diabòliques, abominables al Senyor! Ell ha dit: Res m'està amagat: la fosca de la nit és com la llum del dia. Déu veu tots els pecats! Déu judica els pobles! Déu castiga terriblement. Amb fam, amb guerra... amb foc etern. Fugiu, fugiu del Carnaval impur!". A més, els sectors més devots de la població organitzaven vetlles continuades a l'església parroquial durant els dies de Carnaval per contrarestar "els excessos i ofenses que se li feien a Nostre Senyor".

Amb l'adveniment de la Guerra Civil i la consegüent prohibició de la festa per part de les autoritats franquistes, les gitanes van deixar-se de ballar durant força anys. La població, inconformista, no li faltà inventiva per trobar mecanismes que poguessin camuflar la celebració d'una festa que se sentien com a seva i desafien les autoritats fent cas omís a la llei que prohibia la celebració del Carnaval. Durant la dècada dels anys quaranta, s'organitzaren diverses jornades conegudes com a Festes Tradicionals d'Hivern, que és el sobrenom que s'inventaren per esquivar la repressió. Destacable és el programa de festes de l'any 1948 on constava un vers força combatiu: "Ves per on, mira que tal: aquest any fem Carnaval. Fa anys que no el celebrem doncs al carrer ens llençarem".

Tot i els diversos intents de recuperació que van dur-se a terme durant els anys cinquanta, el ball de gitanes caigué en l'oblit durant força dècades. Ja en època democràtica i amb la reivindicació de l'espai públic com a cosa de tots, trobem els primers testimonis que reimpulsaren la tradició al poble. Durant els anys vuitanta, l'Associació de Veïns del Barri Montserrat incentivà la creació d'una colla pròpia que participava en les diverses festes del barri i que també acudia a ballades que es realitzaven fora de la població. Aquesta experiència no durà més d'una dècada, però el bon record conservat per la gent del barri exemplifica la potencialitat i la fortalesa de l'associacionisme local a l'hora de revitalitzar la cultura popular.

Com a projecte pedagògic, l'any 2012 l'Escola Municipal de Música engegà un taller de dansa —de la mà del mestre Joan Serra— adreçat als alumnes de l'escola que tenia per objectiu difondre i reintroduir les danses pròpies de la Garriga. Tot i no mantenir-se molts anys, aquest fet suposà l'embrí perquè es recuperés el Ball de Cintes de la Garriga i s'integrés a la festa del Corpus tal com avui en dia el coneixem.

La tornada definitiva a plaça del ball de gitanes va materialitzar-se el març de l'any 2020. El nou projecte ha tingut un objectiu dual: recuperar una dansa pròpia de la Garriga i fortament arrelada al Vallès, però sobretot generar un espai de socialització per al jovent de la població, perquè puguin trobar en la cultura popular una alternativa al model d'oci vigent. El col·lectiu que ho ha impulsat ha sigut conscient de l'herència que suposa tornar a ballar gitanes al poble, però la mirada als referents que els han precedit no ha impedit dotar el projecte de valors que puguin encapsular els reptes de la societat del moment. És per això que des del primer moment s'ha volgut flexibilitzar els rols de gènere tant en el vestuari com a les coreografies trencant la distinció tradicional entre home i dona, propiciant que les persones que formen part de l'entitat puguin ballar amb qui vulguin i com vulguin. A més, l'entitat disposa d'una comissió que vetlla per l'aplicació i actualització d'un protocol aprovat que serveix com a eina contra les agressions masclistes, feixistes o LGTBI-fòbiques i que respon a la voluntat de construir espais d'oci segurs i lliures. Amb aquest desig, el Ball de Gitanes de la Garriga vol continuar apostant per una cultura popular que ens identifiqi, però que alhora sigui un reflex del món d'avui.

Un espai de socialització per al jovent de la població, perquè puguin trobar en la cultura popular una alternativa al model d'oci vigent

ENTREVISTA

EL POLVORÍ DE CARDEDEU

El Polvorí és un col·lectiu nascut ara fa 21 anys a Cardedeu, un espai que es defineix no només com un espai de festa sinó que també ho és de lluita i conscienciació. És a dir, fent valer aquell ja clàssic lema de l'esquerra independentista “festa sí, lluita també!”.

El Polvorí s'ha convertit en una de les festes majors populars i autogestionades de referència, no només a la comarca sinó arreu dels PPCC. Després de 21 edicions han passat bandes i artistes més que rellevants pels seus escenaris, han generat una programació lligada a Cardedeu i a les seves lluites i, al cap i a la fi, han treballat de valent perquè sigui un element més per generar comunitat entre el veïnat de Cardedeu.

Avui parlem amb dues persones que formen part del Polvorí de Cardedeu.

P: Primer de tot, aprofitem aquest espai per felicitar-vos (encara que sigui un any tard) pel 20è+1 aniversari del Polvorí. Demostra que el projecte és sòlid i té base social. Quina creieu que és la fórmula màgica per arribar a consolidar aquest espai?

Gràcies! La fórmula ha estat sobretot el treball de base, l'autogestió, l'organització i finalment la xarxa. El Polvorí el fan les persones, per això és tan important crear comunitat i aliances entre aquelles amb inquietuds i ganes de fer coses pel poble. Estimar el Polvorí, sentir-lo teu, és la clau per donar-ho tot! I quan ho dones tot, algunes coses s'escapen però res no pot sortir tan malament.

P: Si penseu en fa vint anys i recordeu la primera edició en aquell carreró, us esperàveu créixer d'aquesta manera i arribar al que és ara el Polvorí?

Vint anys després i amb l'actual situació del Polvorí seria fàcil dir que sí. El que passa és que aquell projecte que va començar amb una conjuntura i una situació determinada (limitada) ja va començar amb unes energies i ganes molt i molt grans. Com en tot projecte sempre hi ha un nucli dur de persones que en fa la

gestió any a any, edició rere edició i pensem que en el cas del Polvorí l'èxit ha estat que aquest nucli ha evolucionat i ha estat format per moltes persones. Persones de diferents generacions i això ha fet que les ganes i les energies s'hagin pogut anar renovant. Aquest fet i que a Cardedeu aquest espai de festa hagi estat vinculat amb més o menys mesura a col·lectius i a persones actives, compromeses amb moviments i lluites socials de la vila, també pensem que ha estat determinant. En resum, potser no sabíem que podíem arribar a gestionar el que hem arribat a abraçar a nivell de volum però sí que teníem clar que el Polvorí naixia per guanyar. Tenir un espai de festa major autogestionada a Cardedeu era i segueix sent el mateix objectiu.

P: Què va abans, una necessitat social forta d'una festa major diferent o uns col·lectius i moviments socials amb moltes inquietuds per tirar-la endavant?

Es podria dir que ambdues. La visió pot ser diferent segons quina visió “històrica del Polvorí” es tingui o quina època s'hagi viscut més, però no fem la veritat si diem que ambdós factors han estat necessaris. En el seu origen, el Polvorí responia més a la necessitat de construir una festa major alternativa que donés cabuda a grups musicals i programació que no entraven dins els paràmetres oficials. Però també hi va tenir molt a veure la necessitat d'organitzar-nos d'una altra manera, de forma horitzontal i apostant per l'autogestió ja que el Polvorí el fem entre totes, treballant i suant des de l'inici de la preparació de la festa major a l'octubre fins als dies de màxima intensitat que ocupem i dinamitzem la Plaça. Pensem que també hem de posar en valor el fet que Cardedeu és un poble molt actiu a nivell cultural i social que es nodreix de múltiples iniciatives d'esquerres i alternatives que aposten per models que posen la vida al centre, construint altres maneres d'entendre les relacions. Per tant, l'herència, experiència i bagatge dels col·lectius socials de Cardedeu hi és molt present, al Polvorí, i de fet intentem que aquestes iniciatives hi participin programant actes o espais de la nostra festa major autogestionada.

P: Veient el documental dels 20 anys ens cau la llagrimeta a tothom. És fàcil reconèixer-hi moltes cares conegudes de la comarca. Sou conscients que l'abast de la festa major de Cardedeu és referent no només per al veïnat del poble? Què creieu que ho fa?

Va ser una feina molt bonica recopilar totes les imatges i veure aquest pas del temps a la pantalla. El documental dels 20 anys ens ha portat una mica d'això, emocionar-nos i veure'ns créixer. El Polvorí per a moltes és creure que les coses es poden fer d'una altra manera en aquest sistema capitalista. De vegades no podem pagar els catxets que ens agradaria al grups però intentem oferir tot el que tenim. Estimem el projecte, hi posem totes les hores i l'energia. Un lloc per dormir al grup que ve de lluny, coordinar-nos amb alguna altra FM per aconseguir més bolsos, estar pendents i cuidar els detalls... en definitiva, donar qualitat humana. Creiem que això és el que fa que grups i artistes ens diguin que al Polvorí

“El Polvorí el fan les persones, per això és tan important crear comunitat i aliances entre aquelles amb inquietuds i ganes de fer coses pel poble”

“El tipus d'oci que volíem i seguim fomentant és des de la participació, intentar que el Polvorí sigui de totes i el fem entre totes”

s'hi senten com a casa i vulguin tornar. I no volem oblidar que totes les persones que hem participat del Polvorí hem estat presents a altres festes de caràcter similar i hem fet també ruta per diverses festes majors del Vallès, on també hem coincidit amb moltes cares, hem fet xarxa i segur que moltes de les que han vingut a Cardedeu de festa major també ens havíem vist abans als carrers i a les places de diferents viles de la comarca, en festes i en lluites, i en iniciatives diverses.

P: Quan penseu la programació anual reflexioneu en global sobre el model de festa que esteu organitzant? Què defineix el model que busqueu?

Com a Polvorí ja fa temps que en les assemblees plenàries vam definir algunes línies sobre el model de festa. D'aquells debats el que va sorgir sobretot, entre d'altres, és que el Polvorí no fos un espai d'oci només de consum. El tipus d'oci que volíem i seguim fomentant és des de la participació, intentar que el Polvorí sigui de totes i el fem entre totes. Per això la programació diürna sobretot va lligada a aquesta participació ciutadana.

El tema de l'oci nocturn dona per a molts debats, sí que amb el temps hem anat veient i tenim clar que la programació hi fa molt, descartem certs grups o PD pel tipus d'ambient o dinàmiques que generaran: la nostra prioritat no és fer diners, sinó promoure un espai d'oci alternatiu, festiu i segur. Pel que fa a la seguretat, un dels puntals és l'autogestió de la seguretat a plaça, que lidera la comissió de Punt Lila.

Tanmateix, en altres sentits subscrivim certs ideals com el feminisme, l'antifeixisme, l'independentisme, etc. Això impregna la nostra voluntat de fer una programació adequada als nostres valors. No sempre és fàcil. Des fa més de cinc anys es mira que la programació sigui paritària; encara hi ha molts grups de música en què predominen homes, en el seu moment posar la mirada perquè les dones poguessin ocupar aquest espai va ser una prioritat per a nosaltres. Enguany es treballa per incloure altres ítems de representativitat dalt de l'escenari. La llengua és també un altre punt inflexible dins la nostra programació.

P: Cada any el Polvorí té un eix temàtic, quin objectiu busqueu?

Busquem reflectir una realitat social que té sentit i que representa una necessitat que sigui posada al centre del debat públic a través de l'altaveu que suposa el Polvorí. Sempre es proposen diversos temes i es decideix en assemblea plenària segons la majoria i el gruix de les participants del moment vegi una o altra opció. Intentem vincular temes que per conjuntura siguin vigents però també temes transversals de les nostres vides i entorns.

L'objectiu és que traspassi i es faci visible en tots els àmbits que travessen el Polvorí, des de la decoració de la plaça, la programació, la comunicació... No cada any és fàcil donar un sentit a tot, però ho procurem. En la darrera edició l'eix temàtic es movia entorn de la defensa del territori, les comissions van fer una feïnada, no només interna també externa, es va contactar i coordinar cada lluita a un col·lectiu donant cabuda i espai a un manifest cada nit a l'escenari.

P: Per què creieu que un espai com el Polvorí ha pogut arrelar a Cardedeu? Quins consells donaríeu a altres municipis, com la Garriga, on hi ha espais similars com ho pot ser la Saligarda? De la mateixa manera que la xarxa de casals i ateneus serveix per coordinar aquests espais, creieu que cal fer pinya entre les festes majors autogestionades?

A Cardedeu el Polvorí ha crescut i podríem dir que s'ha consolidat com una festa major alternativa de la mateixa envergadura que l'oficial perquè hi havia la necessitat i hi ha hagut molta bona rebuda.

Això de donar consells és difícil, caldria veure la realitat de cada poble... Creiem, però, que un dels punts forts del Polvorí és que es fa els mateixos dies que la festa major oficial de Cardedeu i, per tant, s'ofereix una alternativa real, més pròxima en espai físic. També és important mantenir viu el Polvorí durant l'any, fer actes que van generant comunitat i cultura. A més, a nivell d'autogestió alguns serveixen per aconseguir finançament. En d'altres es prioritzen els espais de relació i la posada en pràctica del que suposa liderar una FM autogestionada.

Fer pinya entre les festes majors autogestionades és ideal, podríem coordinar-nos per a molt. Abans se'n feia i formàvem part de la coordinadora, amb festes tan mitiques com la de Sallent, Sants o Manresa.

P: Per acabar, podeu dir dues situacions d'aquests 20 anys que us vinguin al cap sense pensar-hi gaire? Una de bona i una que hàgiu hagut de superar.

Com a bona, el canvi d'ubicació. Veníem dels inicis fent el Polvorí al carreró del Casal Popular La Traca, després vam passar darrere del mercat. Finalment se'ns va donar la plaça de l'Ajuntament, on encara som. Val a dir que va ser un moment delicat, era una ubicació molt bona i un espai que la festa major oficial ja feia servir per als seus espectacles. Va ser una gran passa, un reconeixement i una victòria: l'alternativa es quedava un espai emblemàtic, molt més gran i amb moltes més possibilitats.

La crisi generacional que va acabar petant l'any 2017 va ser un moment tens a superar, però amb perspectiva molt necessari i que ha servit per evolucionar el

Polvorí. Veníem d'anys en què el nucli organitzatiu anava evolucionant entorn d'unes generacions força properes i afins, amb les okupacions a Cardedeu com a llocs de trobada. Les noves generacions vinculades a l'EI venien amb força i ganes de posar una altra mirada, generar canvis i trencar dinàmiques que anaven més enllà de la festa major autogestionada. El Polvorí era l'espai comú de totes i on es podia fer. Durant un temps unes quantes van fer una passa al costat i les noves generacions van liderar. Al final, com dèiem, el resultat ha estat positiu, el projecte es va revisar i renovar. Totes hi hem guanyat, el Polvorí avui és més plural, es manté viu gràcies al canvi. Amb el temps qui ha volgut continuar i sumar ha trobat el seu lloc per fer-ho, d'una forma o altra; sabent que el projecte és de totes i que entre totes ho fem tot.

Pep Tarradas i Dulcet

Músic i militant de la CUP de la Garriga
@peptarradas

**1 ANY
D'ATENEU
EL SAFAREIG**

INTERNACIONALISME

Per celebrar l'aniversari de l'Ateneu Popular El Safareig hem decidit parlar d'internacionalisme.

Potser us heu preguntat per què l'internacionalisme és un dels pilars d'un ateneu popular, una cosa tan local, tan de poble... Per què una verengadura mundial des d'un espai tan petit? Doncs perquè l'internacionalisme és aquella actitud com a poble que no ens aïlla del món, sinó que ens situa al món i ens corresponsabilitza —conjuntament amb la resta de pobles— a construir un món millor. En el nostre cas, la nostra trinxera és aquest racó de la Mediterrània on ens ha tocat viure, els Països Catalans.

I així vam prendre el compromís mundial el 1936, alçades poble a poble contra el feixisme de Franco. I ho vam tornar a fer el 2017, organitzades en CDR, desobeint i desafiant massivament tot l'engranatge repressiu d'un estat forjat a cop d'imperialisme, que no és poc (no ens menyspreem). I tornarem a plantar cara a qualsevol forma d'opressió de la manera que, aleshores, decidim que és la més efectiva i alliberadora per a la nostra gent.

Mirar el món ens ensenya que res és impossible amb organització i constància, així és com el Vietnam va vèncer els Estat Units. I mirar el món ens ensenya que autoorganitzar-nos per resistir és possible, com ens ensenya Chiapas resistint a la intrusió del narco-estat mexicà a la selva Lacandona. I mirar el món ens ensenya que sense les dones no hi ha revolució, com ensenya el Kurdistan alçat contra el feixisme turc d'Erdogan i de l'Estat Islàmic. I mirar el món ens ensenya que resistir és vèncer, com ens ensenya Palestina, que segueix existint malgrat Israel vulgui fer-la desaparèixer del mapa a cop de genocidi. I ser una lluita més, i formar part d'aquestes lluites, és una responsabilitat meravellosa que tenim com a poble i com a classe, i això comença a llocs com l'Ateneu.

Perquè la solidaritat internacionalista no és una moda com va dir l'alcalde respecte a la solidaritat amb Palestina; la solidaritat internacionalista és un mode de vida que ens situa en la defensa de les oprimides d'un món injust, sense excuses. Nosaltres sense excuses, vosaltres sense excusades. Nosaltres per amor, vosaltres per diners. Nosaltres per la vida, vosaltres per saquejar territoris. Nosaltres per un món on hi càpiguen molts mons, vosaltres pel món on les alternatives al capitalisme estan sent desmantellades.

Però malgrat l'ADN destructiu del capitalisme, l'alegria dels pobles rebels com a última trinxera. I sí, l'alegria! Perquè nosaltres a la vida no hem vingut a produir, produir i produir. Nosaltres —i tothom— a la vida hem vingut a ser feliçes. El que passa que a nosaltres ens fa feliç lluitar per un món millor. I batallarem que la felicitat no sigui un producte Mr. Wonderful, ni un valor perquè cotitzin pseudofilosofies barates, sinó una mirada al món i una crida a la vida; a la vida col·lectiva: a la comunitat.

I la nostra recepta per a la comunitat és Ateneu, Ateneu i Ateneu. Tossudament Ateneu. I tot allò que comença a l'Ateneu fa poble, i tot allò que fa poble replica al món. I això per a nosaltres és l'internacionalisme: de l'Ateneu al món, formar part d'aquesta xarxa preciosa, vol fer d'aquest planeta un lloc on viure no sigui una fita o un repte, sinó un punt de partida per a tantes i tantes coses.

Lluiteu-vos i estimeu-vos, perquè viure'ns val la pena! Que l'odi i l'egoisme que el capitalisme sembla en aquest món no ens faci males persones, perquè malgrat tot: NOSALTRES.

Lluiteu, Ateneu i gaudiu. Hem de fer-ho possible. Aquí i arreu!

Que visca la terra,
que visquen els pobles rebels,
i que visca l'Ateneu Popular El Safareig!

Ateneu Popular El Safareig
@AteneuSafareig

Mirar el món ens ensenya que autoorganitzar-nos per resistir és possible, com ens ensenya Chiapas resistint a la intrusió del narco-estat mexicà a la selva Lacandona

L'internacionalisme és aquella actitud com a poble que no ens aïlla del món, sinó que ens situa al món i ens corresponsabilitza a construir un món millor

MOTS ENCREUATS REPENSEM EL FEIXISME

- HORIZONTALS**
- 3. Els que sempre els defensen
 - 4. Un negre nostrat
 - 5. Boludo
 - 7. La tia Paquita
 - 9. Vigatà i home de bé...
 - 13. Campio de salt
 - 14. A l'est del Mediterrani

- VERTICALS**
- 1. Good night...
 - 2. Una rata amb pistola
 - 5. El qui va començar-ho tot
 - 8. Solució
 - 10. Matons de barri
 - 11. El que li tira la foto
 - 12. Escòria del passat

Fira de la butifarra

Calçotada de la CUP

2 març 2024

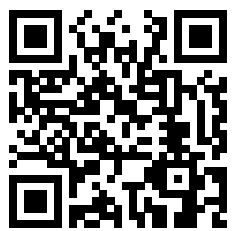
CALÇOTADA ANTIFEIXISTA

Pista núm. 1

12€

Menjar i beure a taula
Porta got, plat i coberts

RESERVA EL TEU TIQUET
A TRAVÉS DEL CODI QR

12.00
Presentació del llibre
En encesa espera
de Benet Salellas

13.00
Vermut

14.00
Dinar

15.30
Música en directe amb
Carles Belda
Remei de ca la Fresca
PD
NosAcceptenPeticions

 CUP

LA GARRIGA